

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.
Telefonszámok: T. 242—49. T. 233—82.

A FALUSZÖVETSÉG LAPJA

LAPVEZÉR:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
PERLAKY GYÖRGY.

Előfizetési árak: Egész évre 8 P.
Félévre 4 P. Negyedévre 2 P.
Egyes szám ára 20 fillér.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 25. szám.

Vasárnap, június 17.

Mussolini üzenete...

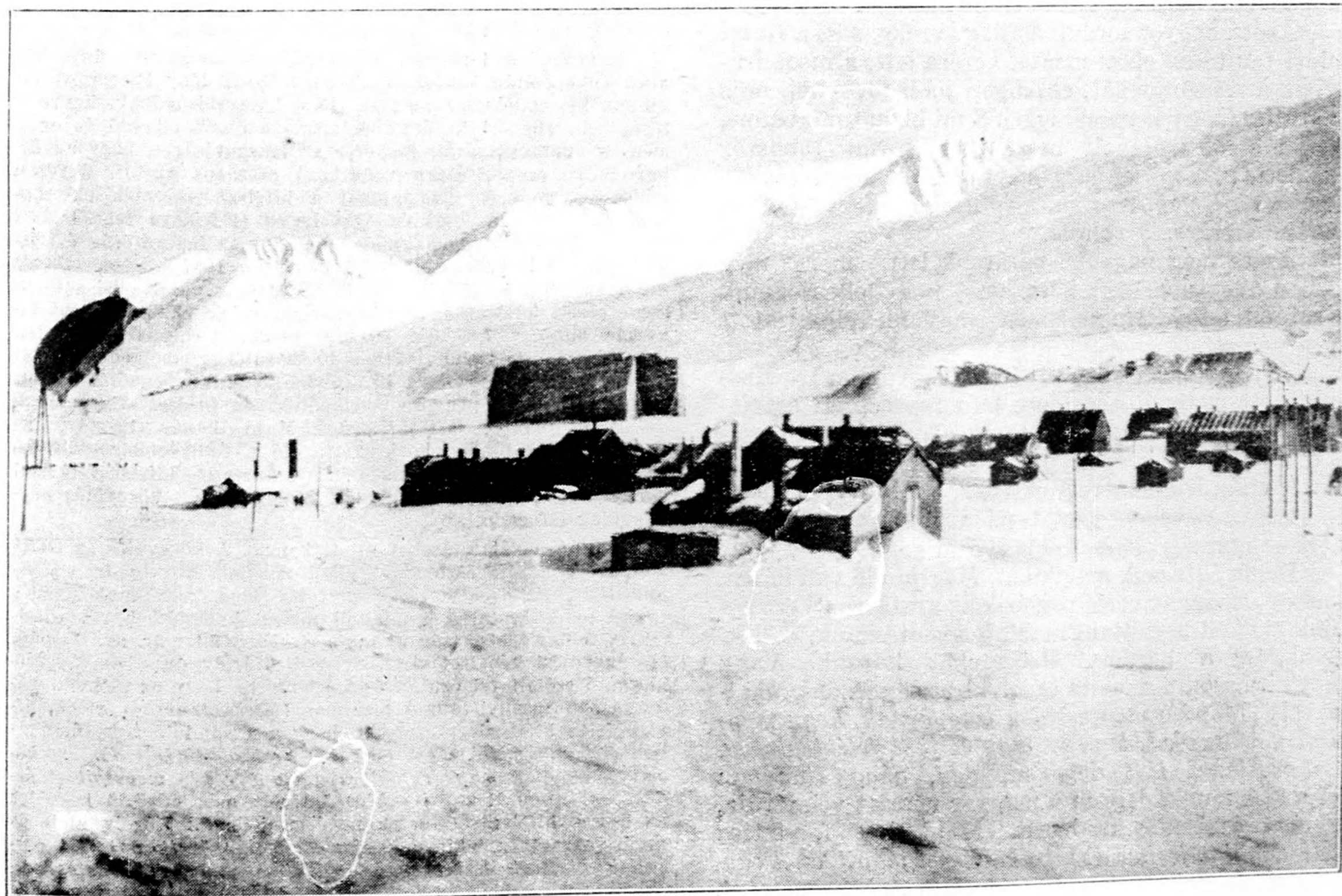
Irtá: Szekeres László dr.

Róma ismét beszélt s az egész világ felfigyelt szavára. Az új Olaszország megteremtőjének, Mussolininak ajkáról hangzott el ez a döbbenetesen okos, erőteljes beszéd. Az olasz nép nagy vezére a világégés után először nemzetét rántotta vissza a pusztulás örvényéből, most pedig a világ népeinek lelkiismereti asztalára dobta oda a magyar megcsonkítottságot, a magyar igazságot.

S úgy hangzott ez a beszéd, mint az evangéliumi

szózat, amely új hitet, új reményt hirdet, a földre-tiport igazság nevében.

Ez a beszéd történelmi beszéd — hogy úgy mondjam — első állomása a magyar igazságnak, mert megállapítja, hogy nemzetünknek a háború felidézésében semmi része nem volt s hogy a trianoni szerződés területi rendelkezései tulságosan elevenünkbe vágtak, de egyúttal leszögezi azt is, hogy a magyar nemzet, mely lángoló hazafisággal van eltelve s tuda-

Ahonnán elindult és ahova nem tért vissza az „Italia”.

A hős Nobile olasz tábornok Kingsbay-ból indult el északsarki útjára. Itt ütötte fel szállását és itt várta meg az időjárási viszonyok kedvező alakulását. Képiünk Kingsbay-t ábrázolja. A kép baloldalán látható a lerögzített „Italia”.

tában van békebeli hatalmas munkaerejének jobb sorsot érdemel.

Amikor a római főrendiház termében, tehát hivatalos helyen, mint államának első embere szólott Mussolini, akkor megjelölte Európa útját is, amelyen haladnia kell, — a gyógyulás útját — a békeszerződések revidiójában, amely nélkül a nemzetek nyugodt életét elképzelni sem lehet.

S ehhez a bátor szókimondáshoz jogot adott az olasz vezérnek az a történelmi sorsszerűség, amely az élet szegényes küzdelmeiből egy negyvenöt milliós nép élére dobta, ahol teremtő lángelméjével egy új államerköles rendszert, a fascizmust teremtette meg; de jogot adott neki az olasz nemzet hatalmas egysége is, amellyel vezére mögött áll.

A győző szólott a letiport védelmében, s ez sokat jelent, mert Mussolini a tettek embere. Nála a szó és a cselekedet egy. Ebben van az ő nagy ereje, mert ismeri az élet minden szegénységét.

Ez a beszéd minden magyar faluban megértő lélekre, lelkesedő szivekre talál, mert olyan férfi mondta, aki maga is falusi ember volt, egyszerű kis vidéki tanító, aki kócos, maszatos gyermekeivel az utolsó szépirási órán is azt iratta a táblára példa gyanánt: *aki állhatatos marad, az célhoz is ér.* Rajta be is teljesedett.

Ez a második Napoleon vasárnaponként oda gyűjtötte maga köré templomozás után a föld népét, közéjük ült s tanította, oktatta, tüzesítette fajtaját nagy hivatására s a nép álmélkodva hallgatta e lázongó lelkű, beszédes szemű fiatal mestert.

Azóta nagyot fordult a világ kereke, s ez a fiatal falusi tanító az olasz nemzet vezére lett, s most irányítja a mi sorsunkat, egyengeti jobb jövőnket, erős akarattal, nagy keménységgel. S mi bizhatunk benne, mert e sorok írójának beszélgetés során többször mondotta: *„Nem új barátja vagyok a magyaroknak, hanem régi, nagyon régi, még azokból az időkől, amikor szerkesztő voltam.“*

Azóta még nagyobb barátunk lett, mert még jobban megismert. A sors keze, hogy ellenségeink barátaink lettek. Ma már nem vagyunk elhagyatott árva nemzet.

Két nagy barátunk van: Itália és Anglia. Itt Mussolini, ott pedig Rothermere lord repesztgeti a trianoni szerződést s az egész világ népe felfigyelt szavaikra.

A világ lelkiismerete ébred, s mi hisszük, hogy az igazság nevében jóvá teszi azt, amit elhibázott, mert az igazság előbb-utóbb győzni fog.

De ne álltassuk magunkat. Még jó idő van hátra, amikor a magyar vetés megéri az aratásra. S ezt nekünk elő kell mozdítani azzal, hogy teszünk, cselekszünk, s a hazáért áldozatokat hozunk. Vagy ahogy Mussolini mondta tavalyi beszélgetésünk alkalomával: *„Mondja meg minden magyarnak, hogy megállni nem szabad, hanem nagy céljaik felé tekintve, szakadatlanul kell dolgozni, úgy, ahogy Itáliában látja.“* A munka legyen a magyar nemzet velejárója, mert az örzi meg a hazát. Majd így folytatta: *„Mindenki teljesítse a maga kötelességét ott, ahol van, a tanult kereskedő, iparos, földműves ember egyaránt. Mindenkinek bele kell állni a nemzet szolgálatába, mert erős akarattal sokat, nagyon sokat lehet cselekedni.“*

Igy beszélt az olasz vezér Mussolini — úgy ahogy a háboru óta még senki, — az az ember, akinek földimádata s faluszeretete oly nagy, hogy együtt szánt, vet, s arat munkásaival a mezőn, amikor egy-egy napra megszabadul a kormányzás nehéz gondjaitól.

A magyar falu népe hálás ezért a beszédért, mert azt látja, hogy már pirkad a magyar ég alján. Nem félünk tehát az éjszaka sötétségétől, mert mikor leg-sötétebb van, akkor legközelebb a — hajnal.

De addig még nekünk is sokat kell cselekednünk, hogy a jobb sorsra érdemesek is legyünk. Ezt üzeni nekünk a nagy olasz vezér, Mussolini.

Az Országos Központi Hitel-szövetkezet közgyűlése.

Ujabb három évre ismét Schandl Károly vezérigazgatót választották meg a szövetkezet alelnökévé.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet június hó 5-én, délelőtt tíz órakor tartotta a Vármegyeháza nagytermében jubilaris közgyűlést Szabóky Alajos pénzügyi államtitkár elnöklete alatt a gazdasági, szövetkezeti, politikai és társadalmi élet számos kitűnőségének, továbbá sok száz vidéki hitelszövetkezet kiküldöttjének jelenlétében.

Szabóky Alajos elnök meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket s kiemelte az OKH harmincesztendő jubileumának gazdasági, szociális és nemzeti jelentőségét. Felhívta a hitelszövetkezetek figyelmét az üzletrésztőke szaporításának fontosságára, amely egyedül biztosíthatja a szövetkezetek függetlenségét és hivatásuk zavartalan teljesítését. Kérte a hitelszövetkezeteket, hogy indítsanak minél erőteljesebb propagandát a vidéken a szövetkezeti tőkeszaporítás érdekében.

A megszállt területek képviselőjének megható üdvözlése után Tóth Zoltán Viktor, a Miskolci Keresztény Hitelszövetkezet elnöke, emlékezett meg az OKH igazgatóságának, ügyvezetőségének, ellenőri karának és tisztviselőinek odaadó és eredményes munkásságáról. Felkérte az igazgatóságot, hogy az üzletrésztőke szaporítására vonatkozó országos akció ügyében terjesszen konkrét javaslatokat a hitelszövetkezetek elé. Lukács Imre (Dunavecse) és Kiss Lajos (Edelény) felszólalásai után a közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatóság évi jelentését, amely szerint az 1927. év végén 1087 hitelszövetkezet állott az OKH kötelékében, 2677 községet kapcsolva be a hitelszövetkezeti hálózatba. A hitelszövetkezet érdekkörébe vont lakosság mintegy 1,860.000 lélekre tehető. A hitelszövetkezetek üzletrésztőkje az elmúlt évben 40 százalékos emelkedést mutat s kihelyezett kölcsönei az 1926. évi 51.5 millió pengőről a múlt évben 74.3 millió pengőre emelkedtek. Az intézet múlt esztendői tiszta feleslege 580.451 pengő. Majd Wanke Gusztáv, az elnöki osztály főnöke, terjesztette elő a felügyelőbizottság jelentését, valamint a június 4-én megtartott hitelszövetkezeti kongresszusról szóló beszámolót, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Ezután a választásokat ejtették meg. A közgyűlés az OKH alelnökévé három esztendőre újból Schandl Károly dr. ny. államtitkár, vezérigazgatót választotta meg, akit a közgyűlés tagjai percekig tartó, rendkívül meleg ünneplésben részesítettek. A felügyelőbizottság új tagja Szabó Sándor dr. ny. főispán, országgyűlési képviselő lett. Schandl Károly dr. alelnök-vezérigazgató szólalt fel ezután és kijelentette, hogy az alelnöki választásban megnyilvánuló bizalmat tetteikkel akarja meghálálni. Kéri a hitelszövetkezeteket, hogy a meginduló nagy munkában álljanak mellé, mert csak így arathat diadalt a szövetkezeti gondolat a magyar föld és a magyar nép megsegítése érdekében. Nagy Rozsó (Cegléd) intézett még üdvözlő beszédet az összes hitelszövetkezetek nevében Schandl Károly alelnök-vezérigazgatóhoz, akit az egész magyar szövetkezeti élet osztatlan bizalmáról, szeretetéről és támogatásáról biztosított. Végül a közgyűlés az országos hitelszövetkezeti kongresszus példásan mintaszerű megrendezéséért Kovács János és Mikó Gábor dr. kinestári főtanácsos, ügyvezető igazgatóknak, Wanke Gusztáv elnöki osztályfőnöknek, továbbá Borsody Sándor igazgatónak és Skubics János aligazgatónak elismerését fejezte ki.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara jelentése az 1927-ik évről.

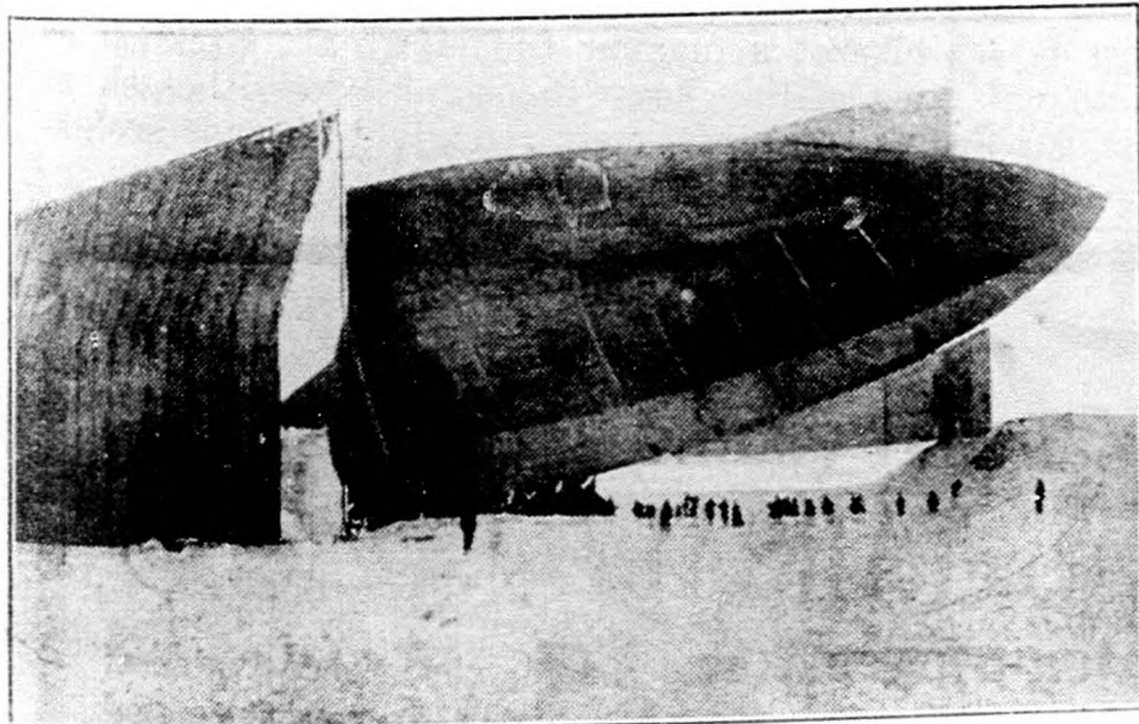
A napokban hagyta el a sajtót az Országos Mezőgazdasági Kamara évi jelentése, mely pontos és részletes képét adja a magyar mezőgazdasági válságnak.

A jelentés elsősorban az 1927-es mezőgazdasági termelés eredményeit ismerteti. Ime néhány adata: állatállományunk az utolsó hat év alatt 2.27 százalékkal, a sertésállomány 5.3 százalékkal és a juhállomány 1.07 százalékkal csökkent. Az állatállománynak apadása természetesen károsan érezteti hatását a trágyatermelésben és ezen keresztül az egész növénytermelés területén. A munka második része az értékesítési viszonyokat elemzi. Rámutat a fokozódó világversenyre. Kiemeli, hogy a tengerentúli államok versenye mellett a magyar mezőgazdaságnak küzdenie kell, a lényegesen olcsóbb feltételekkel termelő szomszéd agrárkiviteli államok versenyével is. Mindezen felül szembetaláljuk magunkat mindenütt a kiviteli piacok önellátásra irányuló törekvésével. A buzakivitel lényegesen befolyásolja a szállítási költség, hiszen a Berlinbe irányított magyar buza fuvar költsége már 6.20 pengővel nagyobb, mint a tengerentúli buza szállítási költsége. Nem esoda tehát, ha buzakivitelünk a múlt esztendőben az előző évihez képest majdnem negyedével visszaesett. A gyümölcs, zöldség és bor kiviteli értékesítése szintén nagy nehézségekbe ütközik. Itt a belső szervezés hiányai is erősen éreztetik káros hatásukat.

Legszembetűnőbb a válság az állatok és állati termékek értékesítésénél. Szarvasmarha-kivitelünk, amely még 1925-ben 113.771 darab volt, 1927-ben már csak 75.544 darabot tett. A növekedő tejtermeléssel kapcsolatban jelentkező tej- és tejterményértékesítési nehézségek általánosan ismert tények a gazdaközönség előtt. A sertés piac sem nyújt vigasztalást. Az élősertés kilogrammonkénti évi átlagára, amely 1926-ban még 1.66 pengő volt, tavaly már csak 1.55 pengőt tett. Az export, amely 1926-ban még 246.536 darabra rugott, tavaly 91.697 darabra esett. A zsirsertésnél a felhajtás ugyanígy 84.442 darabról 42.523 darabra apadt. Mindössze baromfiexportunk mutat némi növekedést, de tudjuk, hogy ezidén már itt is hanyatlás jelei mutatkoznak.

A jelentésnek egyik terjedelmes fejezete a vám- és kereskedelempolitika eseményeivel foglalkozva csoportosítja a mezőgazdasági válságot előidéző különleges okokat. Megállapítja, hogy amíg mi eltöröltük az összes forgalmi korlátozásokat, addig szomszédaink, ahová feleslegeink igyekeznek, elzárkóznak és így akadályozzák kivitelünket. Ezután a megkötött tarifaszereződéseinkkel, a piackutatás nagy fontosságával, a vámteher jelentőségével és a kartellek jelentőségével foglalkozik.

Egészen új adatokat tár fel a tanulmány adóügyi része. Többek között pontos adatgyűjtés alapján megállapítja, hogy egy 3833 lakosu községnek az igazgatási költsége 1927-ben 423 százalékkal több volt, mint 1914-ben és a község egész költségvetése 340 százalékkal nagyobb volt, mint az utolsó békeesztendőben. Ez a két tétel eléggé szemlélteti a mezőgazdaság adóterhének növekedését. Behatóan foglalkozik a munka a mezőgazdasági hitellel, valamint a munkásügyekkel. A beszámolót teljessé teszi a vidéki kamarák ismeretterjesztő, terméspolitikai,

Az „Italia“ Kingsbay-ban.

Képünk azt a jelenetet örökíti meg, amikor a kormányozható léghajót a számára épített óriási csarnokból kivonják, hogy elinduljon végzetes útjára.

A

Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

talajvizsgáló, kísérletügyi, szakoktatási, növényvédő, állattenyésztő, fásító stb. sokoldalú, értékes munkásságának ismeretése.

A rendkívül értékes munka az Országos Mezőgazdasági Kamara vezetőségét és tisztviselőkarát dicséri.

Mussolini a magyar nép igazságáért.

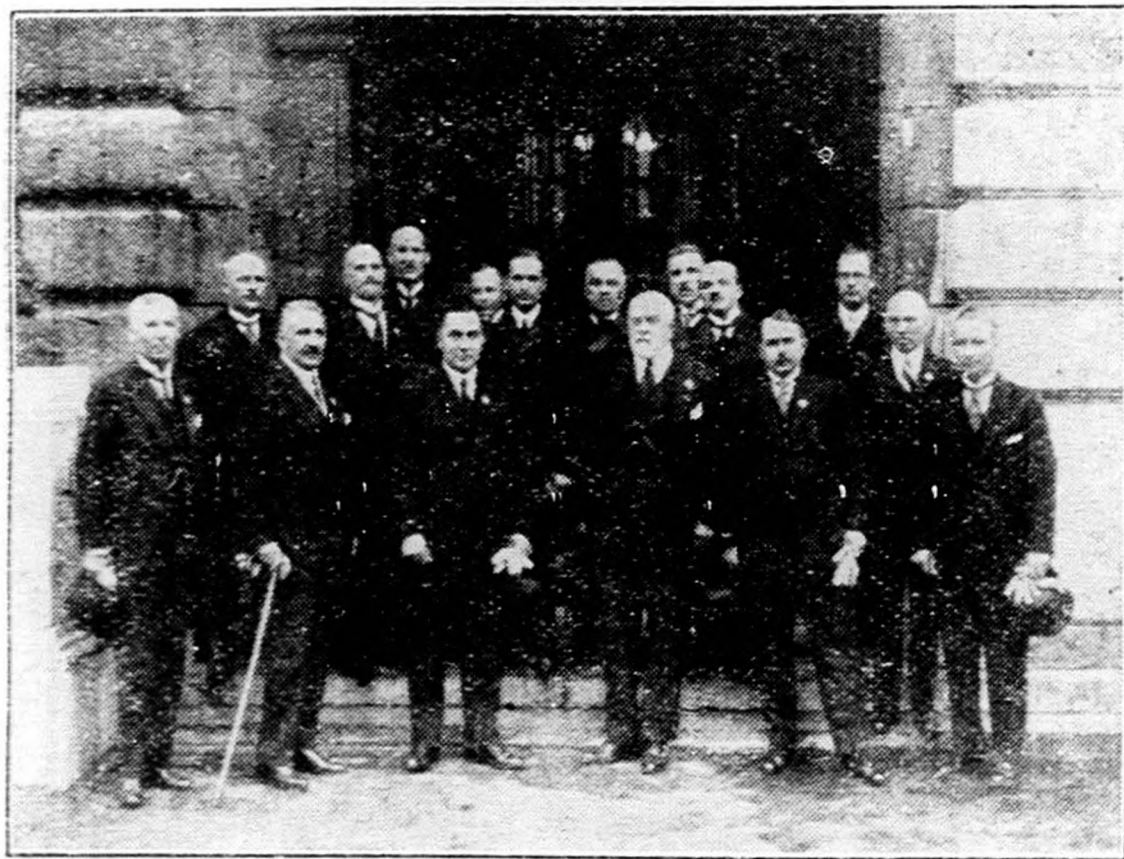
Mussolini, az olasz nemzet ujjaéremtője és napjaink legnagyobb államférfia, június hó 5-én a római szenátusban külpolitikai beszámolót tartott. Beszédében sorra véve az európai államokat, mindenekelőtt Angliáról emlékezett meg és megállapította, hogy Olaszországot és Angliát hagyományos barátság fűzi egymáshoz. Az ugynevezett kisántántról (Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia) az a véleménye, hogy a békeszerződések védelmén kívül a kisántánt államai között nincs más komoly érdekazonosság.

Jugoszláviához — a legutóbbi olaszellenes zavargásokkal kapcsolatban — a következő intelmet intézte:

— Jugoszláviában széles körökben harcias hurokat pengenek Olaszország ellen. Olyan férfiak is részt vesznek ebben, akik politikai felelősséget viselnek. Ezek a nagyzási hóborttól sugalt kijelentések annyira tulzottak, hogy már egészen gyerekesekek. Az ember ezen mosolyog és teljes nyugalommal veszi tudomásul, de súlyos tévedés lenne, ha ezt nem tartanók számon. A legutóbbi olaszellenes zavargásokért Olaszország határozott elégtételt követelt. Az incidens diplomáciai szempontból lezárult. Az olasz kívánalmak gyors elfogadása Jugoszlávia részéről jóakaratra vall. De igyekezzék Jugoszlávia megérteni, hogy az olaszok oly nemzetet alkotnak, amellyel szemben ellenségeskedés szítása helyett sokkal tanácsosabb a barátság ápolása.

Ezután Mussolini Magyarországra tért át és a következő rendkívül nagyjelentőségű szavakat mondotta:

— A kisántánt államai közé beékelve él egy nemzet, amellyel való viszonyunk az utóbbi időben egyre bensőségesebbé és barátságosabbá vált: Magyarország. Magyarország miniszterelnöke, Tisza — mint ez megcáfolatlanul bebizonyult — nem akarta a háborút. Mégis ennek az országnak kellett a háboru legkeményebb következményeit elszenvedni. A magyar-olasz barátság századokra nyulik vissza. A háboru megszakította ezt a barátságot. A háboru befejeztével Magyarországot még más csapások is érték. Utalok itt a bolsevista diktatura és a magyar pénz, a korona katasztrófájára. Mielőtt Magyarország kinyithatta volna az ablakot, hogy újból kipillantson a világba, előbb belső politikai és gazdasági viszonyait kellett rendezni. Amikor ezt megoldotta, Magyarország igyekezett kilábolni elszigetelt helyzetéből. Olaszország lojális készséggel és önzetlenséggel nyújtott ehhez kezet. Ünnepeyes diplomáciai okmány pecsételte meg 1927-ben a két állam és a két nép barátságát. Olaszország barátsága hármias irányban érvényesült: a magyar katonai ellenőrzés megszüntetésében, a szentgotthárdi tragi-

Az észti képviselők Budapesten.

komédia leszerelésében és az optáns-kérdésben. Olaszország barátsága nyilvánult meg azoknak a kedvezményeknek a biztosításában is, amelyeket a fiumei kikötőben élvez Magyarország.

— Magyarország számíthat Olaszország barátságára. Ehhez hozzá lehet fűzni azt is, hogy Magyarország a Duna medencéjében ezer esztendeje igen fontos történelmi missziót töltött be. A magyar nemzet, amely lángoló hazafiassággal van eltelve és amely tudatában van békebeli hatalmas munkaerejének, jobb sorsot érdemel. Nemcsak az általános méltányosság szempontjából, hanem Olaszország érdekében is kívánatos, hogy a magyar nemzetnek ez a jobb sorsa bekövetkezzék.

Mussolini óriási hatású beszédét az alábbi szavakkal fejezte be:

— Olaszországnak olyan sulya van a nemzetközi politika terén, mint még soha. Olaszország csillaga felkel a láthatáron. Ez a fasiszta rendszer műve!

Katolikus nagygyűlés Miskolcon

A múlt vasárnapon katolikus nagygyűlést rendeztek Miskolcon. A sportpályán huszonötezer ember előtt mondott misét Szemcsányi Lajos érsek. A mise után az érsek többek között a következőket mondotta:

„E sokaság láttára ama reményemnek adok kifejezést, hogy itt, ahol a hitélet oly erős alapon nyugszik, a társadalmat veszélyeztető súlyos kérdések szerencsésen fognak megoldódni. A hit iránt közönyösek is kénytelenek beismereni, hogy a bomlás közepette egyedül a katolikus vallás őrzi meg az egység szilárdságát. Ma, amikor olyan könnyen forradalmasodásra hajlik a világ, a katolikus egyházban a rend, a fegyelem és a hit erős és megingathatatlan. A békét legbiztosabban úgy szerezhethetjük meg, ha az élet a keresztény elvek alapján indul meg és ezek szabályozzák cselekedeteiket.“

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó beszéd után az érsek a pápa áldását adta a résztvevőkre, mire Hodobay Sándor miskolci polgármester a város közönsége nevében köszöntötte a katolikus élet megjelent előkelőségeit. Andrassy Kálmán betérjesztette a szakosztályok határozati javaslatait, amelyek alapján a nagygyűlés utasítja az elnöki bizottságot, indítson mozgalmat a vasárnap teljes megszentelése, a teljes vasárnapi munkaszünet érdekében és sürgesse a szegényügy rendezését, hogy a sokgyermekes és szegény családok istápolásban részesüljenek. Czettler Jenő, a képviselőház alelnöke mondott ezután beszédet a szociális bajokról, Huszár Károly volt miniszterelnök, az Országos Munkásbiztosító Intézet elnöke, a katolikus család nagy hivatásáról beszélt, P. Bangha Béla jézustársasági atya pedig a Mária-tisztelet nemzeti jelentőségét fejtegette. A diszgyűlést Krónberger József apátkanonok, plébános zárta be, aki köszönetet mondott az előadónak és a megjelent hallgatóságnak, amely ezután elénekelte a pápai Himnuszt és Szózatot.

Jelentsük be a jégverést az időjárás-tani intézetnek!

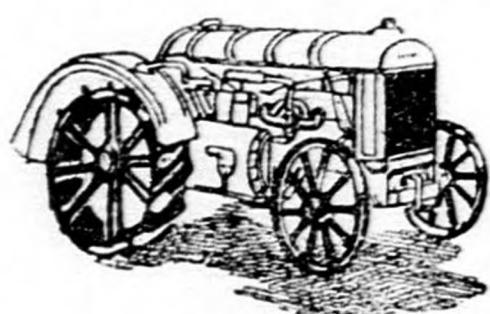
Az Országos M. Kir. Meteorológiai és Földmágnassági Intézet az alábbi felhívást intézi az ország gazdatársadalmához:

„Az utóbbi napokban az ország több helyén fordultak elő jégesők, amelyek néhol meglehetősen súlyos károkat okoztak. Egyrészt ezeknek megközelítő felbecslése, másrészt azonban a jégesők természetének tanulmányozása érdekében az Országos M. Kir. Meteorológiai és Földmágnassági Intézet (Budapest, II., Kitaibel Pál-utca 1.) azzal a kéréssel fordul a közönséghez, hogy a következő kérdésekre adjon feleletet: 1. Mikor volt jégeső? (Hónap, nap, óra.) 2. Mennyi ideig tartott? (Hány percig.) 3. Milyen irányból jött és mely irányba vonult? 4. Milyen nagyságu és alaku jég szemek estek? 5. Körülbelül milyen széles sávban esett? (Tehát a megfigyelőtől számítva milyen távolságban nem volt már jégeső.) 6. Volt-e a jégeső alkalmával zivatar? 7. Volt-e a jégeső alkalmával szélvihar? 8. Okozott-e emberben sérüléseket? 9. Okozott-e állatokban sérüléseket? 10. Minő károkat okozott a vetésben, a veteményekben, kertgazdaságban, a gyümölcsösben?

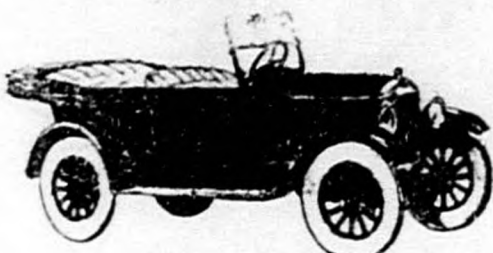
Minden egyes jégverésre ezek az adatok külön-külön adandók meg. Ha pedig a jövőben újabb jégesők fordulnának elő, úgy kérjük a fenti kérdések figyelembevételével azokra vonatkozóan is az intézetet lehetőleg azonnal értesíteni“.

*

A Vasárnap a maga részéről is kéri olvasóit, hogy — amint már több ízben készséggel megtették — nyujtsanak most is segítőkezet a magyar tudománynak. Ezeknek az adatoknak az a céljuk, hogy tudósaink elkészíthessék az ország jégverési térképét, mely rendkívül hasznos szolgáltatásokat fog tenni a gazdáknak.

1910 ÓTA **Ford** KÉPVISELŐ
HAHN ARTHUR és TÁRSAI

Fiók: Székesfehérvár Budapest, Kossuth Lajos-utca 12. sz.
Magyar Király-szálló épület.

Sürgöncim: Hanco Budapest
Kérje 2. sz. prospektusunkat

FORDSON traktorokban és hozzávaló alkatrészekben megfelelő nagy raktárral rendelkezünk. — Tudunk azonnal szállítani.

Legsürgősebb feladat: a mezőgazdasági kivitel megszervezése!

A hegyaljai bort nem lehet értékesíteni, de a pesti kirakatok tele vannak spanyol szőlővel! — A magyar alma vagonszámra elrothad, a banán pedig özönlik az országba.

A Faluszövetség június hó 6-án, szerdán tartotta meg igazgatóválasztmányi ülését, melyen résztvettek Schandl Károly ny. államtitkár, a Faluszövetség társelnöke, Gally Kálmán államtitkár, Grabovszky Miklós h. államtitkár, Blaskovich Sándor min. tanácsos, Kaán Károly ny. államtitkár, Meskó Pál a Hangya igazgatója, Horváth Jenő és Gesztelyi-Nagy László mezőgazdasági kamarai igazgatók, Düziny Miksa gazdasági főtanácsos, Németh József ny. min. tanácsos, Barthos Andor, Káger József, Éhn Kálmán, Csizmadia András, F. Szabó Géza, Csontos Imre, Maday Gyula országgyűlési képviselők, Sármecey Endre, Bajthay Mihály, a szövetség ügyvezető igazgatója, végül Balogh Gyula és Nagy Sándor igazgatók.

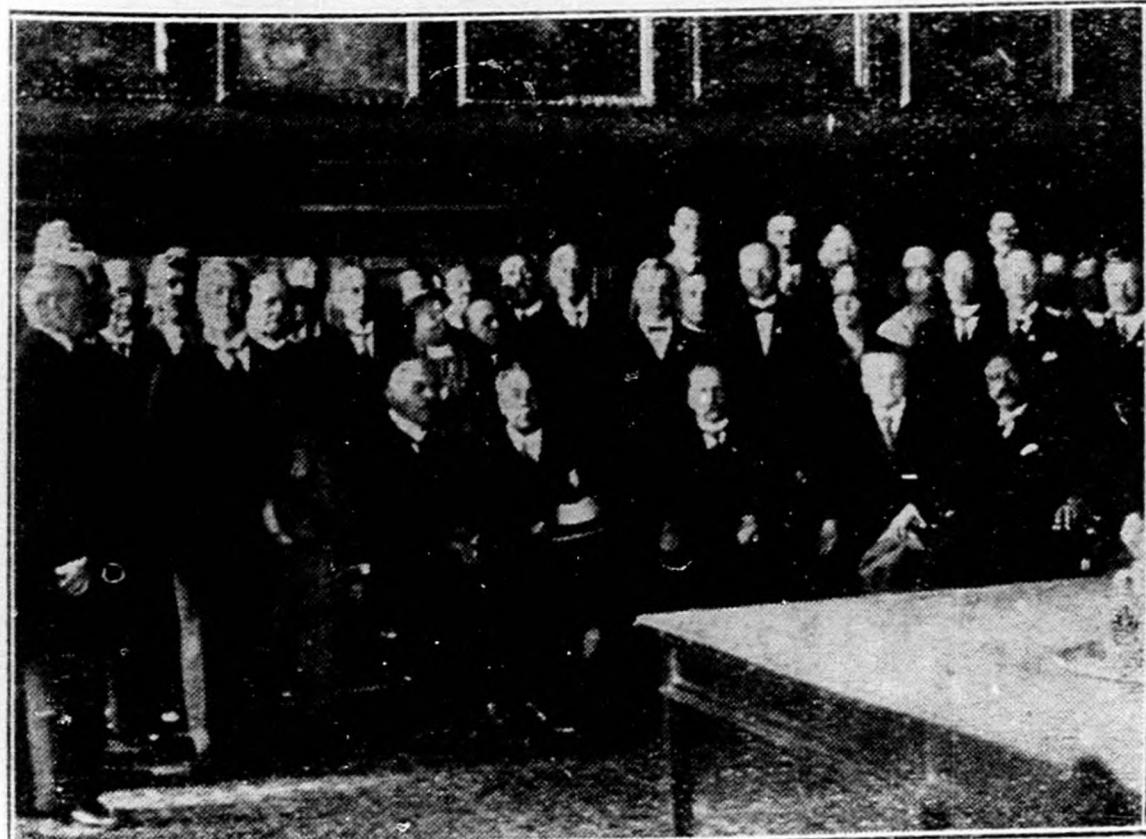
Schandl Károly megnyitó beszéde.

Schandl Károly elnök az ülést megnyitó szavaiban beszámolt a Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság legutóbb Bécsben tartott értekezletéről, melyen a Faluszövetséget ő és Blaskovich Sándor képviselte. Az értekezleten elhangzottak közül különösen két kérdés érdekelheti a magyar gazdaközöniséget. Az egyik a cseh kormány az a terve, hogy a cseh agráriusok kezdeményezésére Prágában alakuljon meg az — ő szerintük — „igazi” zöld internacionálé, mely elsősorban az egyes országok földműves politikai pártjait tömörítene egy nemzetközi zászló alá. A csehek által erősen ajánlott terv ellen a nyugati államok képviselői erősen tiltakoztak, mert a prágai agrárszerv tisztán politikai célok szolgálatában állana. Magyar szempontból nézve, ez a prágai nemzetközi agrárszerv nem lenne egyéb, mint a kisanant politika érvényesítése az agrarizmus terén. Ez ellen tehát az összes magyar gazdatársadalmi és érdekképviseleti szerveknek teljes erővel küzdenie kell.

Általános feltűnést keltett az értekezleten Hermes német földművelésügyi miniszter erősen magyarbarát beszéde. Különösen azt emelte ki, hogy az összes államok közül Magyarország az egyetlen, mely a Népszövetségnek a vámforgalom szabadsága érdekében tett jóindulatu kérését megfogadta, míg a többi államok, különösen Csehország és Ausztria, nagyon súlyos akadályokat gördítenek a nemzetközi forgalom akadálytalan és megkötöttség nélküli szabadsága elé.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Balogh Gyula, a Szövetség igazgatója tartott előadást Agrárkivitelünk kérdései címen, amelyben különösen a külkereskedelmi mérleg passzív voltára hívta fel a figyelmet. A külkereskedelmi mérleg aggasztó tüneteinek megszüntetését elsősorban a mezőgazdasági kivitel megszervezésétől és fejlesztésétől várhatjuk, másrészt a behozatalban szereplő luxuscikkek visszaszorításától. Itt különösen számbajöhet a banán, kanadai alma, kaliforniai barack: és szilva beözönlését megakadályozó tiltó vám.

A szakszerű előadás után széleskörű vita indult meg.

A finn képviselők a képviselőház elnökének fogadótermében. A kép jobbsarkában ül Zsitvay Tibor, a képviselőház elnöke.

Csizmadia András országgyűlési képviselő szerint egyenesen öngyilkosság, hogy amikor a banánt, narancsot óriási mennyiségben hozzuk be külföldről, akkor a magyar alma és gyümölcs a termelőnél vagonszámra rothad meg. Ez ellen okvetlenül tiltó vámokkal védekeznünk kell. Gesztelyi-Nagy László, Cson-

Sternberg

királyi udvari hangszergyár
Budapest, VII., Rákóczi-út 60. sz.

Hegedű
jó hangú P 12.—
még finomabb P 26.—
Játékhegedű P 4.—

Levente-zenekarok szakszerű felszerelése
Harmoniumok.
Árjegyzék iagyen.

Harmonika
mesés, orgona hangú P 12.—
3 váltós P 16.—
2 soros P 40.—

tos Imre országgyűlési képviselő és Németh József után Gally Kálmán földművelésügyi államtitkár a földművelésügyi minisztérium tevékenységét ismertette mezőgazdasági kivitelünk emelése érdekében. Ő is kiemelte a vasúti tarifák drágaságát.

Ezután Káger József képviselő a Hegyalja pusztulásáról festett megdöbbentő képet. A hegyaljai borokat képtelenek értékesíteni a szőlőtermelők, de Pesten az összes csemegeüzletek tömve vannak a külföldről behozott ugynevezett spanyol szőlővel, melynek 12 pengő kilója. Tiltakozni kell az ellen, hogy külföldi kereskedők a Hegyalján üres, tokaji jelzésű hordókat vásárolnak össze és ezeket kint külföldön silány, olcsó borokkal megtöltve, mint eredeti tokaji borokat hozzák forgalomba. Különösen fontosnak tartja a magyar társadalom összefogását külföldi portékák és luxuscikkek bojkottálása érdekében.

A határozati javaslat.

Grabovszky Miklós földművelésügyi miniszteri tanácsos beszámolója után határozati javaslatot fogadtak el, amelyben felhívják a kormány figyelmét ezekre a visszasságokra, amelyek veszélyeztetik az agrártársadalom és az ország érdekeit is.

Az igazgatóválasztmány a mezőgazdasági cikkeknek minél könnyebb exportálása érdekében fölterjesztést intéz a kereskedelmi miniszterhez, hogy a tarifa leszállítása intézményesen megvalósíttassék. Nagy örömmel veszi tudomásul az igazgatóválasztmány az állami márkázásról szóló törvénytervezet elkészítését és annak mielőbbi megvalósulását, mert ettől reméli exportunk nagymérvű emelkedését. Nagy megnyugvással fogadja, hogy a földművelésügyi, valamint a pénzügyi és kereskedelmi kormányzat az export növelése érdekében exportfejlesztő intézményt létesít és csak azt óhajtja, hogy ez az intézmény mielőbb megvalósuljon. A Szövetség végül fölterjesztést intéz a kormányhoz, hogy mindazon gyümölcsfajták behozatala ellen, amelyek olyan országokból származnak, melyek tőlünk egyáltalán semmit sem exportálnak, tiltó váموkat léptessen életbe.

A tejtermelés kérdése.

Ezután Düziny Miksa, a Magyar Országos Tejszövetkezeti Központ igazgatója a magyar tejgazdaság fokozásáról tartott előadást. E kérdés fölött is hosszabb vita indult meg s Horváth Jenő, Csizmadia András, Éhn Kálmán, Maday Gyula szavai után az igazgatóválasztmány a tejtermelés fokozása érdekében a következő határozatot fogadta el: „Az általános mezőgazdasági viszonyok változása és különösen az állatkivitel ne-

Vidéki küldöttségek az OKH kongresszusán.

hészégei folytán állattenyésztésünket fokozatosan tejtermelésre kell átszervezni, aminek legfőbb feltétele, hogy egyrészt a tejtermelést gazdaságosabbá tegyék, másrészt a tejtermékek értékesítését biztosítsák. A termelés gazdaságosabbá tétele és az értékesítés biztonsága érdekében a falvak idejében bekapcsolandók a tejszövetkezeti mozgalomba. A tejszövetkezetek jogviszonyait a változott mezőgazdasági helyzetnek is megfelelően szabályozó tejszövetkezeti törvény sürgősen megalkotandó. A tejelést ellenőrző és állattenyésztő egyesületeknek működése az ország tejállományának legnagyobb részét birtokoló, népies kis tehenészetre intézményesen kiterjesztendő. A tejszállítás érdekében az alföldi és tanyautak megjavítandók és kiépítendőek.

Az értekezlet az összes határozati javaslatok egyhangú elfogadása után Schandl Károly elnök zárószavaival ért véget.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Folyik az öregségi és rokkantsági törvényjavaslat vitája.

A képviselőház az elmúlt héten tovább folytatta az öregségi és rokkantsági törvényjavaslat tárgyalását.

A szónokok sorát Meskó Zoltán nyitotta meg aki meleg elismeréssel adózott Vass József népjóléti miniszternek a javaslat benyújtásáért, de rendkívül sajnálatosnak tartja, hogy a mezőgazdasági munkások jóléti intézmé-

nyeinek felállítása késik. Hangsúlyozza, hogy nem szabad előnyben részesíteni — még időbelileg sem — egyik társadalmi osztályt a másikkal szemben. Több, mint egymillió mezőgazdasági munkás várja a biztosítási törvényjavaslatot; sürgősen meg kell tehát oldani ezt a feladatot, nehogy a szocialisták teljesen megmértelyezzék a föld népét. Beszédének végén határozati javaslatot nyújtott be arra, hogy a kormány a mezőgazdasági munkások öregség, rokkantság, árvaság, özvegység és munkanélküliség esetére szóló kötelező biztosítására vonatkozó törvényjavaslaton kívül — ezzel egyidejűleg — a betegség és a baleset kötelező biztosításáról szóló törvényjavaslatot is egy éven belül terjessze a Ház elé.

A vita többi szónokai közül Gál Jenő nem fogadta el a javaslatot, mert azt kívánja, hogy minden társadalmi osztály általános kötelező biztosításba vétessék bele; Kocsán Károly örömmel állapította meg, hogy a tárgyalás alatt álló törvényjavaslatot a nép legszélesebb rétegeiből is hálás üdvözlés kíséri; Pintér László ugyancsak melegen foglalkozott a törvényjavaslattal, de sürgette a mezőgazdasági munkásokról való gyors gondoskodást; Frey Vilmos örömmel és lelkesedéssel fogadta el a törvényjavaslatot; Frühwirth Mátyás azt kívánta, hogy a kézműiparosokra is minél előbb terjesszék ki a munkásjóléti intézkedéseket; Petrovác Gyula legteljesebb elismerését fejezte ki a javaslattal szemben; Örfy Imre annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a javaslat óriási hatást fog gyakorolni a szociális megnyugvás terén. A javaslatnak lényeges kiegészítő része lesz a mezőgazdasági munkások biztosításáról szóló törvényjavaslat; Bródy Ernő a városi kispolgárság nevében visszautasította a javaslatot, mert szerinte a javaslat csak kötelezettségeket ró a polgárságra, anélkül, hogy előnyöket nyújtana; Erödy-Harrach Béla szakszerű beszéd után fogadta el a javaslatot; Usetty Béla és Haller István szintén azokhoz csatlakoztak, akik a javaslatot örömmel magukévá tették; Lukács György szerint a javaslat a legerősebb vonzóerőt fogja gyakorolni elszakított testvéreinkre; végül a szociáldemokraták három szónoka is elfogadta a javaslatot.

A javaslatot e héten már nyolcórás üléseken tárgyalják.

A pénzügyminiszter a mezőgazdaságot kívánja alátámasztani.

A felsőház pénzügyi bizottsága az elmúlt héten le-
tárgyalta az 1928—29. évi állami költségvetésről szóló

Az Országos Központi Hitelszövetkezet kongresszusa

Balról jobbra: Majláth József gróf, Schandl Károly dr. alelnök-vezérigazgató; Szabóky Lajos államtitkár, elnök; Rauscher Aurél dr. kormánybiztos; Kovács János ügyvezető igazgató. Az előtérben: Mikó Gábor ügyvezető igazgató és Wanke Gusztáv elnöki osztályfőnök.

Kép az OKH kongresszusáról.

A hallgatóság soraiban elől Mayer János földművelésügyi miniszter, Bud János pénzügyminiszter és Bethlen István gróf miniszterelnök foglal helyet.

törvényjavaslatot. A vita során Papp Géza báró azt a kívánságát fejezte ki, hogy a mezőgazdasági kultúra emelése érdekében nagyobb összeget állítsanak a költségvetésbe; Glattfelder Gyula püspök rámutatott arra, hogy igen nagy áldozatokot kell hozni a népoktatás ügyéért; Bernáth István a földművelésügyi tárca dotálását keveselte.

Az elhangzott felszólalásokra Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter kijelentette, hogy a nyolcezer népiskolai objektumból ötezer létesítése biztosítva van és az elkövetkező esztendőben csak háromezer objektum létesítésére van szükség. Az 1931—32. tanévig be kell fejezni a még hátralevő háromezer népiskola felépítését, mert különben háromezer gyermek kiszorul a mindennapos iskolázásból.

A vita befejezése után Bud János pénzügyminiszter mondott beszédet. Azt hangsúlyozta, nem szabad elfelejtenünk, hogy agrárállam vagyunk, tehát a mezőgazdaságot kell minden rendelkezésre álló erőnkkel alátámasztani. Éppen ezért a földművelésügyi tárcát a jövőben is erősen támogatni kívánja. Rendkívül fontosnak tartja a termésértékesítésnek, a hitelkérdésnek, a földreform finanszírozásának és az állattenyésztés fejlesztésének megoldását.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A szentgotthárdi ügy befejezést nyert.

Olvasóink emlékeznek még az ugynevezett szentgotthárdi gépfegyverszállítmány ügyére, mely csak arra volt jó, hogy ellenségeink, a csehek, románok és szerbek titkos fegyverkezéssel vádoljanak meg és siessenek beárulni a Népszövetségnek bennünket. Annak idején sikerült is annyit elérniük, hogy a Népszövetség bizottságot küldött ki Szentgotthárdra. A bizottság lefolytatta a vizsgálatot, majd jelentést készített, mely megállapítja, hogy a magyar kormány helyesen járt el és nem nyert beigazolást, hogy a gépfegyverszállítmányt Magyarország kapta volna. A bizottság jelentésével most foglalkozott Genfben a Népszövetség Tanácsa. A csehek, szerbek, románok és a velük rokonszenvező franciák élesen támadták a bizottság jelentését, de minden kellemetlenkedésük megtörött Anglián és Németországon, melynek képviselői mellénk állottak. A Tanács végül is a jelentést elfogadta és így a szentgotthárdi ügy reánk nézve kedvező befejezést nyert.

Ismét elodázták a döntést a magyar-román birtokpörben.

Harmadszor foglalkozott Genfben a Népszövetség Tanácsa a magyar-román birtokpörrel, de most sem hozott

érdemleges döntést. A Tanács ugyanis kitérve a határozathozatal elől — azt ajánlotta, hogy a szemben álló felek a vitát kölcsönös engedményekkel fejezzék be. Apponyi Albert gróf, Magyarország képviselője elutasította a Tanács ajánlatát, de a Tanács tagjai elfogadták a javaslatot.

A Népszövetség Tanácsa ezzel a határozatával ismét beismerte tehetetlenségét. A Tanács nem képes lehetővé tenni a trianoni szerződésben biztosított nemzetközi döntőbíráskodás működését, rést ütött tehát a trianoni békeszerződésen is. Semmi reményünk arra, hogy a Romániával közvetlenül meginduló tárgyalások eredményre vezessenek, a Népszövetség Tanácsának tehát ezzel a régóta huzódó ügygel ismét foglalkozni kell.

A kínai helyzet.

A kínai polgárháború új fejezetéhez ért. A déli csapatok döntő csapást mértek az északiakra és a „mennyei-birodalom” fővárosa: Peking, a déli csapatok kezébe került. Az északiak rablóvezéréből lett vezére: Csang-Cso-Lin, kiűritette a fővárost és visszatért Mukdenbe, Mandzsuria fővárosába, de utközben bombamerényletet követtek el ellene és súlyosan megsérült. Miután most már Kína legnagyobb része a déliek birtokában van, valószínű, hogy az évek hosszú sora óta dúló polgárháború hamarosan befejezést nyer.

A debreceni lovasünnep.

Megemlékeztünk arról, hogy Cegléden lovasünnepélyt rendeztek, amelynek résztvevői elindultak lóháton Debrecen felé. A lovasok június hó 9-én érkeztek meg az Alföld metropolisába, hogy ott résztvegyenek a lovas versenyeken. Szombaton már közel ezer alföldi lovas érkezett Debrecenbe. Az egyes bandériumokat már a fellobogózott, díszbe öltözött város fogadta.

Vasárnap reggel érkezett a városba Horthy Miklós kormányzó, a honvédelmi miniszter és a honvédfőparancsnok társaságában. Az állomásról a híres debreceni ötfogaton hajtott a kormányzó Köntösgátra, a debreceni csata színhelyére, hogy megsejmelje a történelmi ruhákba, népviseletbe és leventeruhába öltözött lovasok óriási seregét. Horthy Miklós kormányzó ellovagolt a lovasok előtt, majd a leventecsapatok arcvonalán és aztán megkezdődött nyolcvan vitéz telekbeiktatásának ünnepe. Vitéz Nagy Pál altábornagy, vitézi székkapitány ünnepi beszéde után tábori lelkészek megáldották a vitézi telket jelképező rögöket, amelyek egy-egy zacskóban feküdtek az asztalon a kormányzó előtt. Horthy Miklós kormányzó is beszédet mondott. A vitézek soraiban állt három vitéz özvegye is. A kormányzói beszéd után kiosztották az OFB által a vitézeknek juttatott telket. 80 vitéz összesen 671 katasztrális holdat kapott, majd megáldották a hajduböszörményi járás új vitézi zászlóját és aztán megkezdődött a díszmenet.

Előbb a ceglédiek, majd a bihariak bandériumai vonultak el. A hajdumegyiek szélesujju inget és kék mellényt viseltek. A szabolesiak kék-piros zászlót lengettek lándsáik hegyén. A legnagyobb sikert a debreceniek arattak, akiket az éjtel képviselők elagu! a finnek pedig eleköön! (éljen) kiáltással fogadtak. Délben lakomát rendeztek a Bika-szállóban. Délután a finnek és észtek meglátogatták a gazdasági akadémiát. Palagra villamoson mentek s a kocsit Erik de Frenkel finn képviselő, a finn nemzeti bank kormányzója vezette. Az Akadémián Vargha Kálmán igazgató, felsőházi tag és a tanárok szakszerű magyarázattal szolgáltak a finneknek, megmutatták a kísérleti földet, a kétméteres rozst és az érdekes dohánykísérleti állomást.

A világ legjobb Harmonikái, Hege-düi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. —

Romlott hangszereket művésziesen javít. Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz.
Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerez.

A vadászat és halászat után nem kell forgalmiadót fizetni.

A pénzügyminiszter ur módosította a halászat és vadászat általános forgalmi adó kötelezettségének ügyében fennálló eddigi rendelkezéseket.

A kiadott rendelet szerint a halászat és vadászat östermelésnek számít.

Nem esik tehát általános forgalmi adó alá a halászat és mesterséges haltenyésztés sem abban az esetben, ha a hal forgalombahozatala, értékesítése nem kereskedelmi tevékenység körében (nyílt üzlethelyiségben, állandó piaci bódében) történik. Nem tartozik általános forgalmi adót fizetni a halász, vagy haltenyésztő akkor sem, ha a halat csak alkalmoszerűen viszi piacra, ilyen esetben azonban helyhatósági bizonyítvánnyal igazolnia kell, hogy nem másoktól vásárolt halat árusít. Ilyen helyhatósági bizonyítványt a hivatásos halász és a haltenyésztő részére egy halászati évre szóló érvénnyel is ki lehet állítani.

Östermelésnek számít továbbá és nem esik általános forgalmi adó alá a vadászat és annak minden mellékes haszonvétele, ha a vadász a vadat (a vad husát, bőrét stb.) kereskedelmi tevékenységnek nem tekinthető módon értékesíti, vagy csak alkalmoszerűen viszi piacra. Ilyenkor az értékesítő helyhatósági bizonyítvánnyal igazolni köteles, hogy nem másoktól vásárolt vadhúst stb. árusít. A rendelet ezévi július 1-én lép életbe.

Az ismertett rendelet tehát az eddig fennálló törvényes rendelkezésekkel szemben a bérelt területen üzött halászatot és vadászatot is mentesíti az általános forgalmi adó alól.

MEZŐGAZDASÁG

Érdemes-e műtrágyázni?

Válasz „Uttörőnek.”

A következő levelet hozta számunkra a posta:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Kedves lapomból, a *Vasárnap*-ból — melynek megindulása óta előfizetője vagyok — nagyon sokat olvastam a műtrágyázás óriási előnyeiről. Olvastam a műtrágyázási kísérletek meglepő eredményeiről is és ezért magam is megpróbálkoztam termésemet műtrágyázással növelni, noha kissé restelkedve fogtam hozzá szomszédaim és ismerőseim csufolódásai miatt. Azóta azonban, magam is gondolkodóvá lettem, hogy tényleg oly eredményes dolog-e a műtrágyázás?

Most tehát, a t. Szerkesztőséghez fordulok azzal a kéréssel, sziveskedjenek nekem lapunkban válaszolni, mi lehet az oka, hogy nem vált be a műtrágyázáshoz fűzött reménységem?

A kísérletet a következőképen hajtottam végre: 1926 őszén földemből kihalasztottam 1400 négyzetöl földet a kísérlet céljára, mely földterület 1924-ben kapott körülbelül 350 métermázsas jómínőségű istállótrágyát. A szóbanlevő földterületen 1925-ben buza, 1926-ban pedig kukorica volt. Megjegyzem, hogy a buza, mint a kukorica ápolása a belterjes gazdálkodás alapelveinek megfelelően történt. A kukorica lekerülése után — 1926 október 30-án — a kísérleti parcella felére elszórtam 133 kg. 19%-os szuperfoszfátot, sekélyen elszántottam és úgy vetettem bele a buzát. A parcella másik fele nem kapott műtrágyát. A kikelésnél semmi eltérés nem volt a két parcella közt. 1927 tavaszán, amikor a buza bokrosodásnak indult, a műtrágyázott oldalon a vetés kissé erőteljesebben fejlődött, később azonban ez a különb-

ség teljesen eltűnt. Mire az aratás eljött, annyira nem mutatkozott eltérés a két parcella között, hogy nem is láttam érdemesebbnek a két parcella termelését összehasonlítás végett külön elcsepeltetni. A szóban levő területet ősszel búzával vettem el; kíváncsi vagyok rá, hogy nem itt fog-e mutatkozni a termés fokozódása.

Rozzsral is folytattam kísérleteket. 1927 tavaszán gyenge rozsvetésem egy részére szuperfoszfátot szórtam el, de számbavehető hatást nem észleltem. Földem kissé lapályos fekvésű, de semmiesetre sem vizállásos fekete kötött talaj.

Mindezek felsorolása után, nagyon kérem a t. Szerkesztőséget, sziveskedjenek véleményt mondani s ezt velem — mivel a dolog másokat is érdekelhet — *Uttörő* jelige alatt a *Vasárnap*-ban közölni. Hol lehet a hiba? Lehet, hogy én tévesztettem valahol el a sort ezen a téren való járatlanságom folytán.

Nagyrabecsült válaszukat érdeklődéssel várja

Uttörő.

*

Nagyon köszönjük *Uttörőnek*, hogy bizalommal fordult hozzánk és őszintén közli velünk tapasztalatait. Így fogjuk csak tisztázhatni a dolgokat és elérhetni célunkat, azt a célt, hogy olvasóinknak mezőgazdálkodásában a jövedelem fokozódjék.

Örömmel olvastuk levelét azért is, mert minden sorában egy törekvő, tanulni vágyó, gondolkodó és nagy szakképzettségű magyar gazda szólal meg.

Sajnáljuk azonban, hogy nagy gonddal előkészített kísérletének végén a termést nem aratta külön és nem csepelte külön. Nagyon sokszor megtörténik ugyanis, hogy a szemmel való becslésben téved az ember. Esetleg a kalászkok egyenlő sűrűn állanak, a kalászkok egyenlő hosszúak, de egy-egy kalászban több szem képződött és így a termés egyik földről jobban tölti a zsákot, mint a másikról. Továbbá az is igen gyakori eset, hogy a műtrágyázott föld gabonatermése 4—5 kg.-mal hektoliterenként súlyosabb s így az eladásnál jobb árat fizetnek érte.

Tegyük fel azonban, hogy egyoldaluan műtrágyázott földjén tényleg nem termett több buza. Ennek is van magyarázata. Földjében bizonyára kevés van egy másik növényi tápanyagból, amely nélkül a növények nem tudnak nagyobb termést hozni, ha a foszforsavból megannyit ad is nekik. Kevés a könnyen felszívható nitrogén! Amint az állatnak takarmány mellett ivóvizre, az embernek szalonna mellett kenyérre, úgy a növényeknek a foszforsav mellett *nitrogén*, *káli* stb. tápanyagokra is van szüksége. Valószínűleg az Ön földjén — agyagtalajról lévén szó — kálihiány nem forog fenn, hanem annál inkább hiányzik a nitrogén. Így nem segíthetett a szokatlanul bőven adott foszforsav (kat. holdanként 200 kg.-nál többet adni gabona alá felesleges!), mert a másik tápanyagból hiány mutatkozott. Nem segített az se, hogy két évvel előbb a föld istállótrágyát kapott, mert — sajnos — az istállótrágya a legtöbb trágyatelepen elcsurgás és kiázás miatt a nitrogénnek legnagyobb részét elveszti.

Hogy igazunk van-e abban, hogy itt a nitrogén csekély volta miatt maradt el a termés nagyobbodása, arról győződjék meg olyképen, hogy a tavaly műtrágyázott 700 négyszögöles parcella felére, azaz 350 négyszögöltre hintsen el majd a tavasszal, mikor a vetések hajtani, sarjadzani kezdenek, 30 kg. csilisalétramot (oly időben, mikor a buza levelei esőtől, harmattól nem nedvesek). Így ezen próbaparcellán a buzának rendelkezésére fog állani a múlt évben alászántott szuperfoszfátból még elegendő foszforsav és a csilisalétramoból elegendő nitrogén. Bizton hiszünk, hogy a kedvező hatás így nem marad el.

Rozskísérleténél a nitrogénhiányon kívül az volt a sikertelenség oka, hogy a szuperfoszfátot későn adta a talajba. A rozs a szuperfoszfátot csak ősszel, a bokrosodáskor tudja kihasználni; a tavasszal rászórt szuperfoszfátot a rozs nem tudja már használni venni.

Szives figyelmébe ajánljuk még azt is, hogy nem célszerű egy földön gabonát gabona után termelni. Az egyoldalú talajkihasználás a termést fokozatosan csökkenti.

Végül még annyit, hogy szomszédainak gunyolódása ne

Tömlők

szívó-nyomó tűzoltásra stb.

kerti locsolásra
gumi-kender
kiváló minősé-
gek

valamint tömlőket minden célra.

Szállítja a közismert szaküzlet:

Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-út 53. sz.

(Alapítva: 1884.)

(Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.)

csökkentse haladási kedvét! Az nevet igazán, ki utoljára nevet! Gondoljon csak arra, hogy az egész világ művelt gazdái meggyőződéssel vallják, hogy *gazdaságos dolog a műtrágyák használata és a nagy tudásu, jó üzletember hírében álló magyar nagybirtokosok, bérlők stb. is temérdek műtrágyát használnak el évről-évre a legkülönbözőbb növények alá.* Talán ők azért teszik, mert sok kidobni való pénzük van? Talán ezer, meg ezer okos gazda nem jött volna rá, hogy ez pénzpocsékolás, ha tényleg eredményt nem látna?

Lesz tehát eredmény az Ön földjén is, csak azt kell kísérletekkel megállapítania, hogy milyen műtrágyákra van talajának szüksége. Ha a *Vasárnap*-ot átforgatja, több olyan kísérlet közlésére talál, melyeknél egyféle műtrágya nem hatott, míg kettő, esetleg három együtt bőven megtérítette a műtrágyázás költségeit.

Érdeklődéssel várjuk kísérletének további eredményét.

A szerkesztőség.

Tundivalók a zöldtakarmányok etetése körül. Zöldtakarmányok, kivétel nélkül, bármelyik háziállatunkkal etethetők. Különböző előnyeik mellett főképpen azért szeretik az állatok, mert izletességük az összes egyéb takarmányok között az első helyen áll. Előfordul ugyan, hogy egyes helyeken az összes takarmánynövényt szénává szárítva etetik, azonban ezt ne tekintse senki sem utánzásra méltó példának. Ugyanis bármilyen gondnal szárítják is azt a szénát, avagy bármilyen pontosan hajtják végre a zöldtakarmányok besavanyítását, sohasem lehet kikerülni, hogy a konzerválási eljárásokkal bizonyos veszteségek ne álljanak elő. A konzerválás folytán a takarmány veszít természetszerűségéből, veszít egész tömegéből, de veszít értékes táp- és zamatanyagaiból is. Éppen ezen veszteségek miatt csakis akkor folyamodjunk a szénakészítéshez, avagy savanyításhoz, ha erre feltétlenül szükség van. Így csakis a télen etendő zöldtakarmányok konzerválása indokolt. A különféle zöldtakarmányok más és más speciális hatást fejtenek ki, de legtöbbször megegyezik abban, hogy etetésük az állat közérzetére nagyon kedvező hatást gyakorol. Nagyon fontos tehát elsősorban tehenészetben és növendékállatok nevelésénél a zöldtakarmányozás. A tehenek jó közérzete folytán a tejmirigy működése élénkül, a tej tömegében is szaporodik, ezenkívül a zöldtakarmányok iz és zamatanyagai a tejbe is átmennek s annak íze éppen ezért nyáron kellemesebb, mint télen. A növendékek pedig csakis természetszerű takarmányok árán gyarapodnak kedvezően. Bizonyos zöldtakarmányok természetszerűségével pedig semmiféle más takarmány nem versenyezhet. Ilyenek a lóhere, lucerna, biborhere, csalamádé, rétifű stb. A zöldtakarmányozásnak juhok és sertések etetésénél is van jelentősége. A hussertések növendékei például lucernalegelő nélkül nem fejlődnek a kívánatos mértékben. Aránylag a lovak nélkülözik legjobban a zöldtakarmányokat. Kisterjedelmű emésztési szerveik nem is engedik meg a fokozott zöldtetést. A lovak tehát kevés zöldtakarmány, de elegendő mennyiségű jóminőségű széna etetésével kellő kondícióban tarthatók.

Az öntözésről. A zöldségfélével szemben az a legfontosabb követelmény, hogy üde, zsenge legyen. Ilyen lesz akkor, ha a növekedése gyors és egyenletes. Ennek a gyors növekedésnek több feltétele van. Elsősorban is jól érett trágyával, komposzt-földdel megtrágyázott és porhanyóra felásott talaj, gyakori kapálás, védelem a szelek és fagy ellen. Lényegesen befolyásolja azonban a növekedést a talajnedvesség és a csapadék is. Hazánk éghajlata alatt a mezőgazdasági növények is ritka esztendőben jutnak megfelelő időben kellő mennyiségű csapadékhoz. Hát még a konyhakerti növények, amelyek tudvalevőleg sokkal több vizet igényelnek, mint amennyi Magyarország átlagos csapadéka. A kertben tehát az öntözés feltétlenül szükséges. Ne felejtjük azonban, hogy az öntözés csak akkor lesz eredményes, hogyha egyenként minden más feltételt is megadtunk a növényeknek, tehát mindazt, amit fentebb felsoroltunk. Egy kemény, trágyázatlan, ugynevezett nyers földet öntözni hiába való fáradozás. Ha a föld a vizet nem bocsátja magába, akkor a talaj csak megkeményedik és még rosszabb lesz. Kulturálatlan talajban az öntözéssel legfeljebb annyit érhetünk el, hogy a növények nem fognak elpusztulni a nagy szárazságban. Zsenge, élvezhető termést azonban nem fognak adni. Aki kísérleteket akar tenni, készítsen egy ágyást jó komposzt-földdel gazdagon keverve és mellette a másik ágyást hagyja trágyázatlanul. Nyáron az öntözés alatt azt fogja tapasztalni, hogy a komposztal trágyázott ágyásban a növények üdék maradnak, míg a trágyázatlan ágyásban senyvednek, nem fejlődnek, a talaj megkeményedett, rögös, vagy sáros, összeálló lesz.

Bogyógyümölcsűek termesztése. A törpegazda és kiskerttulajdonos leghálásabb és leghasznosabb gyümölcssei közé tar-

toznak kétségtelenül a bogyógyümölcsű eserjék és évelők. Hiszen nagyon sokan vannak, kiknek kertjük olyan kicsiny, hogy alig fér el benne egy pár gyümölcsfa. Az ilyen szűk kis kertekben is tömegesen helyezhetjük el az általában kistermetű gyümölcstermő eserjéket és még inkább a *szamócsát*, melyek csekély fáradsággal sok jövedelmet hajtanak, sőt nagyon szép és biztos megélhetést is biztosítanak természetjükknek, mint azt nagyon sok példa igazolja. Mint kellemes és egészséges, azonkívül aránylag nagyon olcsó táplálék, a bogyógyümölcsök fogyasztása mindinkább emelkedőben van, de mindinkább nagyobb tömegeket használnak fel a konzervgyárak is, amit az évről-évre fokozódó kereslet legjobban bizonyít. Mint ilyen hasznos növényeket mutatja be a gyümölcstermő eserjéket és évelőket *Mahács Mátyás* kitűnő új könyve, mely a napokban hagyta el a sajtót és ezidő szerint egyedülálló a magyar szakirodalomban és úgy a természet-összes részleteiben és a legjobb fajták ismeretében, mint a jövedelemszámításban, sőt — ami egészen új — eredetükre és növénytani helyzetükre nézve is teljes tájékozást nyújt. A nagyon szép kiállítású, 132 oldal terjedelmű és 74 ábrával illusztrált munka a Pátria irodalmi vállalat kiadásában (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) jelent meg, ára 6 pengő.

A szőlőmoly irtása permetezéssel történik. Minthogy a szőlőmoly elleni és a peronoszpóra elleni védekezés egy időre szokott esni, kombinált permetezőszerekkel mindkét kár ellen egyszerre is lehet védekezni. Ilyen permetezésre alkalmasak a bordói lébe kevert arzéntartalmú szerek. Az első egy-két permetezést tehát ezen keverékkel hajtsuk végre. Előállítását követően képpen történik: 50 liter vízben feloldunk fél kg. rézgálicot. Ezt mésszel közömbösítjük, hogy a rézgálic maró hatása ne okozzon kárt a szőlő leveleiben. A közömbösítésre szükséges mézsmennyiségen kívül hozzáadunk még fél kg. oltott szalonnás meszet. Ezt a meszet megelőzőleg 15 dkg. urániazölddel egyenletesen elkeverjük, majd ezt is felhígítjuk 50 liter vízben. Így kaptunk tehát 100 liter kombinált permetező anyagot. A közömbösítésre szükséges mézsmennyiségen kívül elhasználandó meszet elhagyhatjuk az urániazölddel együtt, ha ezeknek pótlására 40 dkg. utasítás szerint hígított Arzolat keverünk a rézgálic oldatába. Peronoszpóra és szőlőmoly ellen gyárilag is készítenek kombinált permetező anyagokat. Ilyen a Nosprazen és Tutokil. Mindkét szert állami kísérletekben kipróbálták és így ajánlhatjuk használatukat. Ezeknek a szereknek maró, perzselő hatása is ellensúlyozandó mésszel. A permetezés csak akkor árt a szőlőmolyoknak, ha az első tavaszi nemzedék (május—júniusban) kapja azt. A július—augusztusi hernyók ellen ritkán lehet védekezni. A permetezésnél felhasznált anyagokat holdanként körülbelül 4 kg. urániazöld, vagy 10 kg. Arzola, a rézgálicon és mézen kívül. Ennyi anyag teljesen elég négyszeri kombinált és kétszeri fürtpermetezésre.

Idejében és legolcsóbban végzi el a szántást, ha

Austin

traktori

használ.

Nagy teljesítményű, keveset fogyaszt, üzembiztos, egyszerű kezelésű és mivel jó anyagból van gyártva, hosszú élettartamú.

Ára 7904 pengő.

Kedvező fizetési feltételek!

SATURNUS R.-T., Budapest, VI., Teréz-körút 40. sz.

Ezerötszáz levente versenye Szentlőrincen.

Első lett Szentlőrinc, második helesfai csapata.

Gyönyörűség, napfényes időben vonultak fel június hó 3-án, vasárnap a baranyamegyei, *szentlőrinci* járás leventéi, több, mint ezerötszáz a szentlőrinci gyakorlórétre, hogy egyévi munkájuk eredményét összemérjék egymással. Az egyes századok leventéit az a cél vezérelte, hogy a *járásí vándordíjat Szentlőrinc leventéitől elnyerjék.*

A verseny tábori misével, illetve a református leventék részére tábori Istentisztelettel vette kezdetét az erre a célra felállított diszszátorokban. Az Istentisztelet után a nagyszámú közönség a leventék iránt táplált nagy szeretettel várta a verseny megnyitását. *Sütő Miklós dr.* vezető főoktató jelentése után *Szivér István dr.*, a járás főszolgabírája lépett az emelvényre és rövid, hatásos beszédben buzdította a leventéket arra az erős munkára, mely országunk talpraállításában az új nemzedékre vár, majd a versenyt megnyitotta. A közönség elragadtatással nézte végig a járás leventéinek lélekemelő diszfelvonulását, melyet a *baksai* és *gerdei* leventezenekek kísérték. A menet élén *lovas- és kerékpáros járőrök* vonultak fel, azután következtek az egyes körjegyzőségekből alakított *századok*. Fegyelmzett és katonás magatartásukkal különösen kitűntek a *szentlőrinci, helesfai, oszrói* és *magyarszentiváni* körjegyzőségek századai, de a többi századok is kiválóan szerepeltek.

A közös szabadgyakorlatok után következett a *katonás és fegyelmző gyakorlatok* bemutatása, melyek ugy a közönség, mint a bíráló bizottság legteljesebb elismerését vívták ki. Az *atlétikai számokat* ötös csapatokban bonyolították le a legnagyobb rendben és szép eredménnyel. Az atlétikai számoknak ilyen formában történő lebonyolítása a közönséget nem untatta, mert a látványosságok egész sorozata tárult a nézők szemei elé.

Óraműpontossággal zajlott le a *szorgalmi gyakorlatok* bemutatása is, melyekben különösen kitűnt ujszerű gyakorlataival a *szentlőrinci század*. A század munkáját állandó taps kísérte. Utána a *helesfai* körjegyzőség községei voltak a legjobbak, de *Sellye, Baksa, Gerde* és *Nagypeterd* szépen felépített csoport és menetelő gulái is nagy sikert arattak.

A lovas- és kerékpáros járőröket a verseny lefolyása közben indulás és érkezés szerinti parancsal ellátva a szomszédos községbe küldték ki. A járőrök feladatukat a legszebben oldották meg. A babért ezekben a versenyszámokban is *Szentlőrinc* ragadta el. Az atlétikai számok közül élénk derűtséget keltett a *kötélhuzás*, melyet *Patacsi Dénes* országgyűlési képviselő vezetett le.

Az atlétikai számokkal egyidőben került eldöntésre a *járásí levente-lövészverseny*, melyben elsőnek ismét *Szentlőrinc* csapata került ki.

A versenyszámok mintaszerű és gyors lebonyolítása után következett az eredményki hirdetés, melyet vitéz *Barlay János* járásí testnevelési vezető tett közhirrre. Minden számban csak az első és második nyertest díjazták. Az összeredményt tekintve, első lett a *szentlőrinci század*,

mely győzelmével harmadszor és végleg megnyerte a vándordíjat, második a *helesfai század*. Az atlétikai vándordíjat a *baksai század* nyerte, a lövészet és szorgalmi gyakorlatok vándordíját *Szentlőrinc* nyerte.

A járás oktatói karából a következők kaptak díjat eredményes munkájukért: *Sütő Miklós dr.* vezető főoktató, *Herbsch Béla* vezető oktató, *Tarnovits Imre*, vitéz *Csertai János*, *Várjon János* s még tíz oktató. A díjakat buzdító szavak kíséretében *Fischer Béla*, a vármegye alispánja osztotta ki és további lelkes munkára serkentette a derék leventéket.

A verseny gyors és elismerésre méltó lebonyolításáért az érdem a járás testnevelési vezetőjét, vitéz *Barlay Jánost* illeti, aki az oktató kar odaadó támogatásával a leventeintézmény fejlődésének alapját újabb, hatalmas lépéssel vitte előre.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Pályázat rétek és legelők trágyázását ismertető munkára.

A földművelésügyi minisztérium 500, 300 és 100 pengős pályadíjat tűzött ki *rét- és legelőtrágyázást ismertető munkára*. Pályázati határidő 1928 október 31. A pályamunkában tárgyalni kell a réteknek és legelőknek istállótrágyával, műtrágyával, híg ürülékkel, komposzttal, fekáliával, zöldtrágyával stb. való helyes trágyázását, a savanyu rétek meszezését, az e téren elért eddigi eredményeket, illetve kísérleteket. A terjedelem harminc gépirásos oldal és a tanulmányt népszerű nyelven kell megírni.

A legelők és állatok összeírása.

A földművelésügyi minisztérium — mint ismeretes — elrendelte a *közlegeltetésre szolgáló területek* és a *közösben legelő állatok összeírását* és a községi közlegelők, birtokossági osztatlan közlegelők, önként közösben hagyott legelők, erdőlegelők, községek és birtokosságok által bérelt, valamint ugar legelők kataszteri holdankénti kimutatását. Ugyanekkor kérte a községek től és városoktól a közösben legelő állatok, mint szarvasmarha, ló, sertés, juh és kecske darabszámát. A kimutatásban pontosan meg kell különböztetni a községek és városok, mint jogi személyek és a volt urbéres vagy egyéb birtokosság, közbirtokosság tulajdonát képező telekkönyvileg is osztatlan legelőket. A földművelésügyi minisztérium úgy tervezte, hogy kimutatását már június közepén nyilvánosságra hozza, de eddig még három vármegye és Pest vármegye három járása nem küldötte be adatait és ezért a kimutatás közzéte késik.

Juliusban és augusztusban pénésheti tanfolyam lesz Gödöllőn.

A földművelésügyi minisztérium a méhészeti gyakorlati ismeretek terjesztése céljából *Gödöllőn*, az ottani m. kir. méhészeti gazdaságban *július és augusztus hónapokban* háromhetes méhészeti gyakorlati tanfolyamot tart, amely tanfolyamokra férfiak és nők egyaránt jelentkezhetnek. A tanfolyamra felvett hallgatóknak jelentkezésük alkalmával *napi ellátás fejében 3 pengő 40 fillért kell a gödöllői m. kir. méhészeti gazdaság pénztárába befizetni*. A tanfolyamra jelentkezők kérvényei a földművelésügyi miniszterhez címezve a gödöllői m. kir. méhészeti gazdasághoz nyújtandók be. Részletes felvilágosítást a gödöllői méhészeti gazdaság vezetősége nyújt.

A földművelésügyi minisztérium engedélye nélkül tilos a fákat kivágni a közös legelőkön.

Az utóbbi időben sűrűn előfordult, hogy a volt urbéres birtokosságok és községek a tulajdonukban levő osztatlan közös legelőkön a *fákat a földművelésügyi miniszter engedélye nélkül kitermelték*. Az élő faállományban rejlő nemzeti vagyon megóvása érdekében *Mayer János* földművelésügyi miniszter felhívta a vármegyék közigazgatási bizottságát, hogy az osztatlan közös legelő tulajdonosait a legnyomatékosabban figyelmeztesse arra, hogy közös legelőiken levő fák kitermelése a minisztérium előzetes engedélye nélkül *szigorúan tilos*. A miniszteri rendelettel kapcsolatosan különbséget kell tenni az *állami kezelés alatt álló*

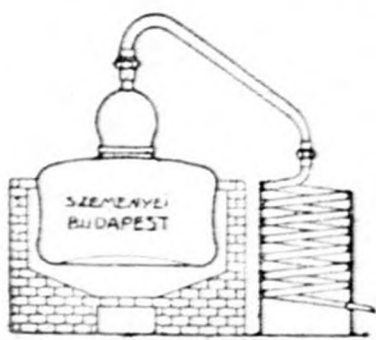
PÁLINKAFŐZŐ-ÜSTÖKET,

**központi szeszifőzdeket,
mosóüstöket**

valamint **tejgazdasági eszközöket** készít és raktáron tart

SZEMENYEI LAJOS
rézműves ónozó- és gépműhelye
Budapest, IX., Remete-u. 34.

Telefon: 458 - 55.

és állami kezelés alatt nem álló fás közlegelők között. A fás közlegelőknek azokat a részeit ugyanis, amelyek silányságuknál fogva állandó legeltetésre nem alkalmasak és amelyeket nagyobb részt már állami kezelésbe vettek, rendszeres gazdasági üzemterv alapján az illető m. kir. erdőhivatalok minden külön kérelem nélkül kitermelik, illetve a vágásterületet évenként kiadják. Azokon a fás közlegelőkön azonban, amelyek állami kezelés alatt nem állanak, bármily csekély mennyiségű fának a kitermeléséhez és értékesítéséhez a földművelésügyi miniszter engedélye szükséges.

A sertésstenyésztes katasztrófális válsága.

Június hó 3-án tartotta meg az Országos Sertéskereskedelmi Egyesület, Budapesten, évi rendes közgyűlését. Feiher József ügyvezető elnök megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy Magyarországon a sertésstenyésztes, hizlalás és sertéskereskedelem katasztrófális helyzetbe került. A fogyasztás csökkenése és a vámszerződések folytán az export megnehezült. A tőkehiány és a rossz gazdasági helyzet elsorvasztotta a vágópiacot. A zsír- és szalonnakivitel pedig az amerikai és a német verseny folytán teljesen pang. Pogány Dániel titkári jelentése arról szólott, hogy a sertésexport, amely 1926-ban még 36 millió pengőre rugott, 1927-ben 12 millióra olvadt le. Az egyesület nagy küzdelmet fejtett ki a hus egyfázisú forgalmi adójának behozatala és az állatforgalmi adónak kivitel esetén történő visszatérítése érdekében.

Tájékoztató a felső mezőgazdasági iskolákról.

A békéscsabai, gyöngyösi, orosházi és budapesti (III. kerület, Kiskorona-utca) felső mezőgazdasági iskolák beiratási tájékoztatója megjelent és kapható az iskolák igazgatóságainál. Csak néhány közép- vagy polgári iskolai osztályt végzett, elsősorban gazdálkodó szülők gyermekei számíthatnak felvételre. A tanév szeptember hó 1-én kezdődik.

Aggasztóan terjed a peronoszpóra.

A Magyar Királyi Ampelológiai Intézet (Budapest, II., Debrői-ut 15.) jelentése szerint a szőlő peronoszpóra betegségéje újabbán Pest- és Hevesmegyék szőlőiben is fellépett. Az esős időjárás rendkívül kedvezett a peronoszporafertőzésnek, úgy, hogy a hőmérséklet emelkedésével megjelenése rövid idő alatt várható hazánk összes szőlőiben. Erre való tekintettel a peronoszpóra elleni védekezés fokozott figyelemmel hajtandó végre. Miután pedig a szőlő virágzása és a peronoszpóra várható nagyobb kitörése közel egy időre esik, ajánlatos a fürtöket külön kezelésben részesíteni. A fürtök kezelésére a porozás ajánlható és e célra bármelyik jóminőségű rézmészpor, vagy rézkénpor megfelel.

Két állategészségügyi értekezéslet Párisban.

Május első felében két nemzetközi bizottság tartotta ülését Párisban. Az egyik a Nemzetközi Állatorvosi Kongresszusok Állandó Bizottsága, melyben huszonhét állam van képviselve. Ez Hutya Ferenc dr.-t, Magyarország képviselőjét, választotta meg elnökéül, majd elhatározta, hogy az 1930. év nyarán Londonba hívja össze a legközelebbi kongresszust, miután az 1914. évben oda összehívott kongresszust a háború kitörése miatt nem lehetett megtartani. A másik a Nemzetközi Állategészségügyi Bizottság értekezlete volt, melynek szervezetét, épp úgy, mint a párisi Nemzetközi Állategészségügyi Hivatalét, nemrég a magyar törvényhozás is törvénybe iktatta és melyben eddig negyvenkét állam van képviselve. Ez főképpen a veszettség és a száj- és körömfájás elleni nemzetközi védekezés kérdésével foglalkozott. Mindkét ügyben, amelyek közül az elsőnek Hutya Ferenc dr. volt az előadója, a tárgyalások egyhangú megállapodásra vezettek, melyeket a bizottság tagjai megbízó kormányaik elé terjesztenek gyakorlati megvalósításuk végett.

Szeretem az erdőt.

Szeretem az erdőt, szeretem a fákat,
Szeretem a lombos, fészektartó ágat,
Szeretem a madár édes csicsergését
Bokrok közt zengő dal büvölő zenéjét.
Langyos nyári éjjel, ha csalogány szólal,
Szeretek ébredni a pacsirtaszóval...

VÁCZI VALÉRIA (Nyulhegy).

Ezer finn és észti testvér tartózkodik Budapesten. A múlt esztendőben a magyar képviselőház tagjai látogattak el Eszt- és Finnországba, hogy a rokon népekkel a baráti viszonyt ápolják. A látogatást most adták vissza az észtek és a Finnek. Huszonöt finn és tizenhét észti képviselő érkezett, akiket a pályaudvaron rendkívül meleg szeretettel fogadtak. Amikor a finnek a parlament karzatán megjelentek, Frühwirth Mátyás beszélt és ő mondott üdvözlő szavakat. Másnap az észteket Haller István köszöntötte az országgyűlésen. Az északi rokonnépek képviselői megtekintették a főváros nevezetességeit, majd a Hortobágyra utaztak. Budapestre jött a képviselőkön kívül csaknem ezer finn és észti férfi és nő is, akik a fővárosban a III. Finn-ugor kongresszuson vesznek részt. A rokonnépek küldöttei egy hétig maradnak Magyarországon.

Ötvenezer ember vett részt a budapesti urnapi körmeneten.

A múlt hagyományaihoz híven, a kormány és a hatóságok részvételével rendezték a budai Várban az ország hivatalos ünnepi urnapi körmenetét. A körmenetet, amelyben ötvenezer hívő vett részt, Serédi Jusztinián bíboros, hercegprímás vezette. A szentélyben és az oratóriumban ott voltak: József kir. herceg, Izabella kir. hercegasszony, Augusta kir. hercegasszony, Zsófia és Magdolna kir. hercegnők, a kormányzó felesége, Vass József népjóléti miniszter, Wlassics Gyula báró, a felsőház elnöke, Ripka Ferenc főpolgármester, Sipőcz Jenő polgármester és még számosan. A kormányzó képviselőjében Klebelsberg Kunó gróf jelent meg.

Jégverés pusztított az ország különböző vidékein.

A múlt héten az ország több vidékén pusztított jégverés és szélvész. Csütörtökön a Szeged melletti szatymazi szőlőkben szélvihar és jégverés tépázta meg a szőlőket és tette tönkre a vetést. Sopronmegyében is pusztított a zivatar és itt tizennégy község környékét verte el a jég. A főispán az elpusztult termények pótlására vetőmagsegítést kért a földművelésügyi minisztertől. Az alispán pedig a nagy uradalmakat kérte, hogy az elemi csapás miatt munkanélkül maradt lakosoknak nyujtsanak munkaalkalmat. A pénzügyigazgatóság elrendelte a kár összeírását és az adóbehajtások felfüggesztését. Baranyában itéletidő volt s a vihar a legnagyobb pusztítást Beremend, Magyarboly, Beredek és Lippó községekben végezte. Beremenden négy embert sujtott agyon a villám, két embert pedig megnémitott. A vidék termése teljesen elpusztult.

Október hetedikén a világ minden rádiója magyar műsort ad le. A Genfben székelő Rádió Tanács elhatározta, hogy egy-egy napon az összes rádióállomások ugyanazt a műsort adják le. Ez év október 7-én a világ minden rádióállomásán magyar nappal rendeznek. A tanácsüléseken Magyarországot Paskay Bernát műszaki főigazgató és Szóts Ernő, a Magyar Rádió Rt. igazgatója képviselte.

Ma még...

Ma még dobhattok követ reám,
De holnap?... Talán már kacagok.
Nincs semmim ezen a világon,
Mégis a legboldogabb vagyok!

Ma még csak kacagjatok rajtam,
De holnap?... Mit hoz majd a jövő?
Nincs semmim ezen a világon,
Nem is volt más, egyedül csak ő.

Ma még az utamba állhattok,
De holnap?... Ő mégis az enyém.
Eljön végre, majd a virradat
Fehér szerelmünk borús egén...

GAUBY JÓZSEF (Győr.)

Nobile és társai életben vannak. Csaknem két hét óta aggódo kíváncsisággal várta az egész művelt világ, hogy az Italia utasai, *Nobile* és társai adnak-e életjelt magukról. Végre hosszú, már reménytelennek látszó várakozás után Európa legészakibb városából, Kingsbayből megérkezett a hír, hogy a *Braganza* nevű hajó rádióállomása hirt kapott *Nobile* és társai sorsáról. Az északsarki kutatók léghajója Nord-Ostland egyik kis jéggel körülzárt szigeten jéghegybe ütközött és ezért nem tudta folytatni útját. Az olasz kormány már intézkedett, hogy kutyaszánokon a bajbajutottak segítségére siessenek. Ez az út egy hétig is tart s éppen ezért előbb egy repülőgépet küldenek, amely biztató sorokat visz a kétségbeesett embereknek. Remélik, hogy a sarkutazókat rövidesen megmentik.

A kedvelt Fordson-traktorokból ismét nagy mennyiség érkezik az országba. A *Hahn Arthur és Társai* cégtől, mint a *Fordgyár* magyarországi legrégebbi képviselőjétől úgy értesülünk, hogy nem felel meg a tényeknek, hogy a *Fordson-traktorok* gyártása végleg be lenne szüntetve, mert nem is tétélezhető fel, hogy ezt a nagyon jól bevált traktort ne készítenék többé, hanem csupán arról van szó, hogy a *Ford-gyár* az új típusu kocsi szállításában több mint 800.000 darabban hátralekban van és ezért egyelőre a traktorgyárat is kocsik gyártására állították be. Egyébként a *Hahn-cég* egyik beltagja jelenleg Amerikában időzik és nagy számu *Fordson-traktort* vásárolt, mert nem akarta a cég a hazai gazdaközöniséget kitenni annak, hogy ezt a kedvelt traktort nélkülözni legyen kénytelen. A *Hahn-cég* ennél fogva abban a helyzetben van, hogy minden mennyiséget tud szállítani.

Tokajon megnyílt az anya- és csecsemővédő intézet. Az *Országos Stefánia Szövetség* Tokajon is létesített anya- és csecsemővédő intézetet. Diszes külsőségek között avatták fel legutóbb községi közgyűlés keretében a védőintézetet nagyszámu közönység jelenlétében. A fiókszövetség elnöke, *Karniss István* plébános, megnyitó és üdvözlő beszédére *Pettkó-Szandtner Aladár* népjóléti helyettes államtitkár, az *Országos Stefánia Szövetség* miniszteri biztosa, válaszolt és hosszabb beszédben ismertette a védőintézetek nagy jelentőségét és eredményeit. Végül tolmácsolta *Vass József* miniszter üdvözlését és elismerését azért az általános megnyilvánult áldozatkészségért, melyet a község vezetősége és a fiókszövetség tagjai egyaránt kifejtettek az intézet létesítése körül. Azután *Heinrich Béla* dr., az intézet vezető-főorvosa, tartott érdekes beszámolót, majd bemutatta a község-házában elhelyezett pompás berendezésű és felszerelésű védőintézetet és személyzetét.

Asthmát, tüdőcsucshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: *Asthma* Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrassy-ut 87. Telefon 123-82. Olesó betegszobák.

AGRÁRIA paskányirtó gúskonzerv
250 gramm 1 pengő 80 fillér 500 gramm 3 pengő.

RADIKAL baktériumos paskányirtó
húskivonat 250 gr 2 P 50 fill., 500 gr. 4 pengő.

Kapható minden gyógyszerár- és drogériában.

Kitüntetett gazdasági cseléd. A földmivelségi miniszter elismerő oklevéllel tüntette ki és pénzjutalomban részesítette *Hosszu István* gazdasági cselédet, aki több mint negyven éve szolgál a pécsi püspök *mohácspusztai* gazdaságában. Az oklevél és a pénzjutalom átadásával a földmivelségi miniszter *Margitai Lajos* dr. mohácsi polgármestert bizta meg.

Ünnepélyesen avatták fel az ötvenedik főtí rokkantházat. *Károlyi Lászlóné* grófnő 1922-ben indította meg a főtí uradalom területén azt a mozgalmat, amely a háboru rokkantjainak, valamint a háboruban elesettek özvegyeinek és árváinak házhelyet és házat kívánt juttatni. 1922 óta valóságos kis falu emelkedett túl a főtí kastélyon, melynek *Fótujfalu* a neve. A különböző külföldi államok, a Szentszék, a magyar állam, a bankok, vállalatok és magánosok alapítványai után Pest vármegye is kivette a részét ebből a munkából s a múlt vasárnap délután avatták fel a telepen az *ötvenedik házat*. Az avatáson résztvett *Wimmersperg* Frigyes báró kereskedelmi államtitkár, *Bodó János* országgyűlési képviselő, *Horváth János* váci főszolgabíró, valamint *Agorasztó Tivadar*, Pest vármegye alispánja. A ház előtt, amelybe egy Szerbiában elesett hős fia és felesége költözött, *Erdélyi Béla* üdvözlölte a vendégeket, míg az avatóbeszédet *Agorasztó Tivadar* mondotta. A beszéd után a vendégek megtekintették a telepet, a telepen lévő muzeumot, majd a játszótérre mentek, ahol *Károlyi* grófnő vendégei voltak. Az uzsonna ideje alatt a telep lakóinak gyermekei, a „kisleventék” és a leányok játékokkal szórakoztatták a vendégeket.

A kézművesiparosság megmozdulása a kisipari hitel sürgős rendezése ügyében. Az országos jellegű iparos érdekképviseletekből alakult vezérő bizottság június hó 2-án, Budapesten az *Országos Iparegyesület* helyiségében *Papp József* elnökle alatt ülést tartott, amelynek tárgya a kézműves és kisiparosság hitelkérdésének megoldása volt. A bizottság *Becsey Antal* indítványára kimondotta, hogy legelső sorban mint legsürgősebbet a kisipari hitel régóta vajudó kérdését kívánja rendezni. E kérdéssel kapcsolatban *Lippay István* dr. előadó az öregségi és rokkantsági törvényjavaslattal kapcsolatban az iparosságnak azt az óhaját hangoztatta, hogy a *kisiparosok által befizetendő díjtartalékok hosszulejárata kölcsönök alakjában bocsáttassanak az iparosság rendelkezésére*. Sürgős a mai kisipari hitelkeretek megfelelő felemelése, valamint egy kisipari hitelszervezetnek országos kiépítése. Az előadó javaslatait a vezérő bizottság még a képviselőház nyári szünetének megkezdése előtt, a miniszterelnök útján kívánja a kormány elé juttatni s ebben a küldöttségben az összes országos jellegű ipari érdekképviseleteken kívül a képviselők kézművesipari blokkjának jelenlétét is kívánatosnak tartja. Határozatba ment, hogy a vezérő bizottság a kormány elé járuló küldöttség vezetésére *Hadik János* gróftól kérje fel.

Esküre emelt kéz az országos zászló árbócán. A múlt esztendőben *Urmánczy Nándor* mozgalmat indított olyan hatalmas zászlótartó árbóc felállítására érdekében, amelyre ünnepies alkalmakkor *Nagy-Magyarország zászlóját vonják fel s amely állandó zárandokhely legyen az egységes Magyarország gondolatának ápolására*. Ez az emlékmű társadalmi adakozásból és a főváros támogatásával most készült el. A Szabadságtér közepén az elszakított országrészeket jelképező szobrokkal szemben állították fel az emléket, amely *Lechner Jenő* műépítész és *Füredy Richárd* szobrászművész tervel szerint készült. Az emlékmű lépcsősor felett emelkedő szószék, amelynek közepén nyulik fel a huszonöt méter magas nemzetiszínűre festett zászlótartó árbóc. Az *Országos zászlótartó-emlékbizottság* tagjai *Urbánczy Nándor* vezetésével a napokban megszemlélték az emlékművet és a bizottság jelenlétében helyezték el a zászlótartó oszlop csucsán azt az esküre emelt kezet, amely azt jelenti, hogy *Magyarország népe sohasem mond le az ezeréves hazai földről*. Az emlékmű építését egyébként néhány nap múlva teljesen befejezik és az *ünnepies felavatás augusztus 20-án, István király napján lesz*. Ekkor vonják fel először a zászlórudra a művészi kivitelű országos lobogót.

Meggyilkolta a feleségét, kislányát és önmagát egy budai kereskedő. *Preisach József* budai kereskedő felesége betegsége és a rossz üzletmenet miatt annyira elkeseredett, hogy szörnyü lépésre határozta el magát. A hálószobába gumicsövet vezetett és összekötötte a gázcsappal, hogy a kiáramló gáz megfojtsa őket. *Reggelre őt, feleségét és kilenc éves kislányát holtan találták*.

Felszentelték az új tábori püspököt. A pápa *Révész István* kecskeméti plébánost címzetes püspökké nevezte ki s a kormányzó a hadsereg lelki vezetésével bizta meg. Az új püspököt *Hanauer A. István* püspök szentelte fel Kecskeméten.

Mogyoróssy Sándor terve.

Két szobrász harca egy szobor körül. (Képekkel.) Kőrösladány község évekkor ezelőtt pályázatot hirdetett hősi emlékszoborra. Mogyoróssy Sándor szobrászművész pályázott az emlékmű elkészítésére és bemutatta tervezetét, amely Hungária Istenasszonyt ábrázolja, amint megkoszoruz egy haldokló katonát. A pályaművet Kőrösladány község vezetősége elfogadta, a Magyar Országos Képzőművészeti Tanács azonban elutasította. A tanács egyik tagja, Telcs Ede szobrászművész, szintén pályázott az emlékmű elkészítésére, még pedig Mogyoróssy Sándor pályaművéhez hasonló tervvel s az ő vázlatát a tanács elfogadta. Mogyoróssy Sándor feltűnően hasonlóknak találta Telcs Ede szobrát az övéhez és pert indított művészarsa ellen. Telcs Ede azzal védekezik, hogy akkor készítette a szobrot, mikor Mogyoróssy Sándor szobrát még nem látta és azt is hangoztatja, hogy a szobrok nem hasonlítanak egymáshoz. A két vitás szobor képét itt közöljük. Az érdekes vitában a bíróság mondja ki az utolsó szót.

Gyengeelméjű gyermekek, akik hét-tíz évesek és több évi kísérletezés folytán iskolai oktatásban megfelelő eredményt elérni nem tudtak, avagy szellemi fogyatékoságuk miatt iskolába nem tudtak járni, de azért oktathatók, felvétel iránt pályázhatnak a *budapesti állami nevelőintézetbe* (I., Alkotás-utca 53.), ahol az 1928—29. iskolai évre több hely megüresedik. Megüresednek havi 48 pengős, 24 pengős, 12 pengős fizetéses és *ingyenes helyek*. A vallás-és közoktatásügyi miniszterhez címzett kérvényhez csatolandó a gyermek keresztlevele, oltási bizonyítványa, az intézet által adott lapon kiállított orvosi vélemény és esetleg orvosi bizonyítvány. A kérvényt az intézet igazgatóságához *június hó 25-ig kell beadni*.

A **Gamma Laboratorium** többek között a következő megrendelést kapta *egy orvostól*, aki saját magán próbálja ki a *Gamma hajszeszt*, és a póstautalvány szelvényére a következőket írta: *Kérem, sziveskedjék ismét egy üveg hajszeszt küldeni. E szeszt saját magamon próbáltam ki, s így bátran merem ajánlani a pácienseimnek is, sőt rendeltem is. Maradtam kérszem megismérlésével őszinte tisztelettel dr. Szuk Lehel, Salgótarján.* — A *Gamma* külföldön is nagy eredményeket ért el, éppen most érkezett több rendelés *Párisból, Londonból és Berlinből. E csodaszernek tehát jobb bizonyítvány nem kell.*

József királyi herceg Debrecen diszpolgára. Debrecen város József királyi herceget *diszpolgárává választotta* s az oklevelet a múlt hét szombatján nyújtották át ünnepség keretében a királyi hercegnek.

A szerencsétlenséget hozó kék gyémánt. Az angol lapok mostanában megemlékeznek arról a híres kék gyémántról, amelyről az a monda járta, hogy *tulajdonosaira szerencsétlenséget hoz*. Ezt a gyönyörű kékfényű, átlátszó drágakövet eredetileg *Tavernier* híres utazó hozta magával Indiából és odaajándékozta *XIV. Lajos* francia királynak. Tavernier magát *súlyos anyagi csapások érték*; az amszterdami gyémántkőszőrüs, aki a követ csiszolta, *tönkrement*; *Marie Antoniette* királynő, aki később a követ viselte, *a vérpadon végezte be életét*. A francia forradalom alatt egy bizonyos *Francois Beaulieu* kezeibe jutott, aki később *éhenhalt*. A drágakő azután elkallódott, de végül *Thomas Hope* birtokába került, aki 1893-ban örökölte volt. *Thomas Hope házassága nagyon boldogtalan volt és válással végződött: feleségét, aki a követ hordta, egymásután súlyos csapások érték.* A válás után a gyémántot eladták és későbbi tulajdonosai közül

Khanitovske herceget a *nehilisták ölték meg*, *Abdul Hamid* szultánt *megfosztották a trónjától*, egy *Habib* nevezetű gyémántkereskedő a *tengerbe fullt*, *Mac Lean* amerikai milliommos pedig — aki 60.000 fontért vette meg a kék gyémántot — *feleségét, majd később egyetlen fiát automobilszerencsétlenség következtében veszítette el.* Hogy jelenleg a gyémánt hol van, azt úgy látszik senki sem tudja.

A falufejlesztés időszerű kérdéseivel foglalkozott a váli járás vezetősége. A váli járás vezetői, orvosi kara és a lelkesedés népes értekezletet tartottak *Válon Balázs* Károly főszolgabíró elnöklete alatt, amelyen a falufejlesztés és a gazdasági szervezkedés szükségességét beszélték meg. A Faluszövetséget *Szekeres* László dr. főtitkár képviselte. Az értekezletet *Balázs Károly* főszolgabíró hazafias beszéde nyitotta meg, amelyben reámutatott arra, hogy a mai falufejlesztési kérdéseket meg kell oldani, mert egészséges és rendezett falvakat csak úgy tudunk teremteni, ha ott, ahol lehetséges, az észszerű falufejlesztést tartjuk szem előtt. Utána *Szekeres* László dr. főtitkár tartott előadást a hitelkérdésekről, a szövetkezeti terményértékesítésről, valamint az olasz gazdasági viszonyokról. *Lengyel* József, *Tremkó* Győző, *Geröffy* Gyula, továbbá *Sziknyai* Dénes a temető kultuszáról értekezett nagy szaktudással, *Mészöly* József vármegyei főorvos a községi egészségügyekről beszélt, míg *Rainer* Rezső járási testnevelési felügyelő a levele versenyeket ismertette. Az értekezleten az elhangzottak felett széleskörű vita indult meg, amelyben részt vettek: *Pasztorek* István, *Papp* Lajos, *Schay* Antal, *Sziknyai* Dénes, *Kék* Ernő, *Gresszel* Ferenc, *Pelczner* Béla, *Csanik* Béla, vitéz *Bogár* János, *Kozma* Károly, *Mikes* Lajos, *Gál* Antal, *László* Levente lelkesek, *Varga* István, *Orosz* Sándor, *Nagy* Gyula, *Kardos* Sándor, *Reichenbach* Dezső, *Koppl* Arnold orvosok, *Korniss* Elemér, *Kövesdy* Viktor dr., *Szabó* János, *Herbst* Mihály, *Geröffy* Gyula, *Tillmann* László, *Oberrecht* Lajos, *Várad* Géza, *Csanik* István, *Bognár* Dezső, *Ceigler* Péter és *Czanner* Zoltán. Az értekezlet *Balázs* Károly elnök szavaival ért véget. Határozatilag kimondták a váli járás községeinek bekapcsolódását a Faluszövetség nagy munkásságába, azzal, hogy megteremtik a járás területén a hősök és a temetők kultuszát.

Egy megvadult gépkocsi romboló munkája. Egy németországi teherautomobil, amely versenylovakat szállított *Frankfurtba*, nyilván a fék elromlása következtében, száguldó sebességgel futott be *Königssteinbe*. Elsőnek *elütött* egy embert, aki *szörnyethalt*, azután *elgázolt* egy lovasszekeket, *kidöntött* néhány utszéli fát és két távirópóznát, embernagyságu *nyilást ütött* egy ház falába, amelyet a beomlás veszedelmére való tekintettel meg kellett támasztani, végül pedig *nekirohant* egy másik háznak, amelyet szintén *súlyosan megrongált*. Itt azután megállt az automobil. A *soffőr igen súlyosan megsebesült*, a kocsin lévő két tréner és egy kísérő szintén többé-kevésbé *súlyosan sebesült meg*. Maguk a lovak csak kisebb bőrhorzsolódást szenvedtek.

Megsebesített egy beteget az öngyilkos ápolónő. A budapesti Rökus-kórház egyik ápolónője, *Csösz* Ilona szerelmi bánatában elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Bucsuleveleket írt, majd *revolverrel szívenlőtte magát*. A golyó keresztül furódott testén, de átütötte az ajtót is és a szoba előtt tartózkodó egyik beteg, *Barna* Mária combjába furódott. Az ápolónő meghalt, *Barna* Mária a kórházban ápolják.

A „**Ratinol**”-ról az elismerő levelek tömege nyilatkozik dícsérően. A többek között ezt írja örgróf *Pallavacini* Alfonz Károly szilvásvárad uradalma: „Az önök által szállított „**Ratinol**” patkányirtószer kitűnően bevált, úgy hogy alkalmazása után patkányt látni nem lehetett.” — Így ír *Cene* István gyártulajdonos *Dombiratosról* (Csanádm.): „A multkor küldött patkányirtót jó eredménnyel használtuk. Százezerszer köszönjük lelkiismeretes kiszolgálását.”

Telcs Ede terve.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 június hó 15-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyed évre	2 pengő

Ingyen mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel küld a „Vasárnap” kiadóhivatala (Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Az időtartamrepülés új világrekordja. Az olasz Ferrari és Del Prete repülők néhány nappal ezelőtt felállított időtartományi világrekordja nem lett hosszúéletű. Párisi jelentés szerint Crocy és Groenes belga katonai repülők 60 óra 7 perc és 32 másodperc hosszút maradtak a levegőben és ezzel megdöntötték az olasz repülők 58 óra 37 perces rekordját. A belga repülők vakmerő és új módon pótolták az elhasznált benzin- és olajkészletüket: repülés közben egy másik repülőgépről dobták át nekik az üzemanyaggal teli tartályokat.

Részletfizetésre — készpénz árakon! Sokan gondolkodóba estek már azon, vajjon lehetséges-e az ilyesmi s elmentek a Rákóczi-ut 60. szám alatt levő hangszerpalotába s ott zongora-, hegedű- vagy egyéb hangszervevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniök, mintha készpénzzel vásárolnának. Sternberg királyi hangszergyárának ezen nagy kedvezményét mindenkinek igénybe kell vennie.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Sajátfőzésű törkölypálinkám van, szabad-e a pálinkát literenkint eladnom, vagy pedig csak nagyobb mennyiségben, például 25 literenként? (Cz. F., Gyöngyöspata.) — **Felelet:** Saját termésű törkölypálinkát, hogy ha az 25 literen alul van, egy mennyiségben, egyszerre kell eladni. Ha azonban a készlet 25 liternél nagyobb, akkor 25 literenkint vagy ezt meghaladó mennyiségben lehet, illetve kell eladnia. Ellen esetben már italmérési, illetve szesz nagybani eladási engedély szükséges.

Kérdés: 1. Kis házam van, ötven négyszögöl udvarral s ezenkívül összes vagyonom egy hold szőlő. Most az adóhivatal a rendes házadón kívül még jövedelmi adót is vetett ki rám, jogos-e az adó kivétel és kell-e jövedelmi adót fizetni? 2. Fiam gazdánál szolgál s a gazda csak úgy akarja bejelenteni a betegségélyzöbe, ha a díjat a fiam fizeti. Jogos-e a gazda kívánsága? (K. I., K. K.) — **Felelet:** 1. Jövedelemadót akkor kell fizetnie, hogyha bármely forrásból származó évi összjövedelme az 1000 pengőt meghaladja. Természetesen a jövedelmébe be kell számítani házának bérértékét is. 2. A betegségélyzöpénztár díjának felét köteles a fia fizetni. A másik felét a munkaadó fizeti.

Kérdés: Herélésről és miskárolásról képesítést szereztem, azonban engedélyem nincsen, szabad-e díjtalanul műtétet végezni? (A. F., Püski.) — **Felelet:** Habár az idevonatkozó miniszteri rendelet csak a keresetszerű herélést köti az engedély birtoklásához, mégis azt tanácsoljuk, hogy az alispánnál sűrűsse az engedély megadását s addig idegenek sertéseit ne herélje.

Kérdés: 1. Mennyi ideig felelős az eladó az eladott sertések egészséges voltáért? 2. Van-e Budapesten olyan jós, aki jövődőt tud mondani? 3. Földet szeretnék venni, de nincsen elegendő pénzem hozzá. A negyedét ki tudnám fizetni, de a többi kölcsönből szeretném pótolni. Hol kaphatok földvásárlásra kölcsönt? (G. J., Jászládány.) — **Felelet:** 1. Sertésnél szavatossági főhiba a sertésorbanc 3 napi, a sertéspestis 5 napi, a borsókakór 30 napi vélelmi határidővel. 2. Nem ajánlhatunk semmiféle jóst, mert a jósök legnagyobb része csak a közönség jóhiszeműségét használja ki és mindenféle együgyű trüffel kicsalja a hiszékeny emberek pénzét. A jóslás különben is csak felesleges időtöltés, komoly és vallásos ember nem

is keveredhetik semmiféle jóslással, jövőmondással és más egyéb babonával foglalkozó társaságba. A jóslás csak a sok idővel rendelkező, munkátlan emberek unaloműző foglalkozása, a dolgozó ember, ahelyett hogy jövőjét kutatná, becsülettel elvégzi a jelen élete munkáit és Istenbe vetett bizalommal várja a jövőt, mert tudja azt, hogy: „Ha Isten velünk, ki ellenünk?”

Kérdés: Tehenem teje turós és kesernyés répaizü, mi lehet ennek az oka, mivel a tehen répát nem eszik? (M. A., Tótkomlós.) — **Felelet:** A tehen valószínűleg idült tőgygyulladásban szenved. Mutassa meg állatorvosnak, mert a többire is átragadhat, ha kellő időben nem orvosolják.

Kérdés: 1. Mi az oka annak, hogy a méhek a herék egy részét kizárják a kaptárból és a herék a kaptáron kívül elpusztulnak? 2. Hogyan lehetséges az, hogy kimaradtam a választói névjegyzékből, pedig minden szükséges kellékem megvolt a választópolgársághoz? 3. Szabad-e másnak a baromfiát megölni, ha az én udvaromban kószál? (T. F., Fáj.) — **Felelet:** 1. A szaporodási időszak leteltével a dolgozó méhek a heréket ki szokták szorítani a kaptárból, mire ezek étlen vesznek. Ez a méhek életében természetes jelenség. 2. Tévedés folytán. Nézzon utána a községi előljáráson. 3. Nem.

Kérdés: 1. Kiváló minőségű tehenet vásároltam, de a tehen tőgyén kis nyílás van, amelyen keresztül fejés alkalmával tej esorog. Hogyan lehetne a nyílást valamiféle módon bevarrni? 2. Mennyi az értéke az 1921. évi november havi 90.000 koronának? (H. L., Kisvárda.) — **Felelet:** 1. A csecsbimbón levő nyílást a szárazon állás idején állatorvos be tudja varrni. 2. Körülbelül 550 pengő teljes valorizáció esetén.

Kérdés: Új ültetésű szőlőmben sok a batakukac, mivel lehetne kiirtani a kukacot? (Cs. Ly., Pesterzsébet.) — **Felelet:** A batakukacot, azaz a cserebogár pajorját irthatjuk úgy, hogy rigolozáskor minden szemünk elé esőt megölnünk; rajzáskor a földünkön gazt és trágyacsomót nem türiünk, mert a cserebogár ilyen helyekre szeret leginkább petézni. Irtható a fákról való lerázással és a talaj szénkénegezésével is.

Kérdés: Megengedi-e a törvény, hogy rovottmultu egyén kerüljön a községi tanácsba? (P. I., Kisorozsi.) — **Felelet:** Az 1886. évi törvénycikk 34. és 37. §-a értelmében sem cselekvő, sem pedig szenvedő választói jogot nem gyakorolhatnak, sem pedig meg nem választhatók.

Kérdés: Kell-e a külföldi pénzküldemények után kincstári illetéket fizetni? (K. G., Tapolca.) — **Felelet:** Kézbesítési díjon kívül semmiféle illetéket nem kell fizetni.

Kérdés: 1. Telkemen cementgyűrűs kutat akarok ásatni, a nem kéményfelőli szomszédom mesgyéje mellett. Milyen távolságot hagyjak a mesgyétől? 2. Mennyit ér az 1922. évi 16.000 korona? 3. A földreform során földet kaptam, de a föld után eddig nem fizettem bért. Most négy esztendő bérét kéri egyszerre. Ezt nem bírom lefizetni, mit tegyek, hogy részletfizetést engedélyezzenek? (M. A., Berzence.) — **Felelet:** 1. A kut ásatását be kell jelenteni a községi előljárásnak, amely azután helyszíni szemlét tart. A szemléről jegyzőkönyvet vesznek fel és az előljárást a felek meghallgatása után határozza meg az elkészítéséről. 2. Körülbelül 168 pengő. 3. Alapos indokolása mellett kérje a részletfizetés engedélyezését a pénzügyigazgatóságtól.

Kérdés: 1. Hetvenöt százalékos hadirokkant vagyok, kaphatok-e dohányárusítási engedélyt? 2. Ha megkapom a dohányárusítási engedélyt, nem szállítják-e le valamivel a rokkantdíjat? (G. G., Jászfényszaru.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. Nem.

Kérdés: 1916. évben valakinek házépítésre kölcsönadtam 1800 koronát. Az adólevelet azonban csak 1919-ben állítottuk ki. A pénz után eddig még kamatot sem kaptam, követelhetem-e az összeget valorizálva? (Sz. F., Lengyeltóti.) — **Fele-**

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtokéletesebb gyógyszere.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva!

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, valamint a FRIEDLER LABORÁTORIUMBAN, VII., Murányi-u. 46.

Telefon: József 464—71.

let: Olvassa el lapunk 20., 22. és 23. számában, Walton Gusztáv dr. tollából megjelent, „A valorizációs törvény magyarázata” című cikket.

Kérdés: Hol van Budapesten rézművesmester? — **Felelet:** Czigler János, VIII. kerület, Koszoru-utca 12., Hirmann Ferenc, VII., Váci-ut 117., Janesurák Gusztáv, IX., Ferenc-utca 39., Wieser Vilmos, II., Kacska-utca 14. szám.

Kérdés: 1. Honnan kaphatnám meg Pétermann József főjegyző urnak Karli Gyula versére írt kottáját? 2. Hol kaphatok más egyéb kottát? 3. Mit jelent ez a szó „horgonyzás”? 4. Hol kaphatom meg a „Magyarság” egyik régebbi számát? (G. J., Szigetszentmiklós.) — **Felelet:** 1. Levélben kérje a főjegyző urtól, címe: Pétermann József főjegyző, Gyoma. 2. Lapunk kiadóhivatalában mindenféle kottát megkaphat. Ha a kotta címét megírja, úgy atánvétellel is elküldjük. 3. Ha a hajó nyílt tengeren vagy folyón a parttól távolabb a vasmacsakája (horgonya) segítségével megáll, akkor ezt horgonyzásnak vagy horgonyvetésnek nevezik. A horgony rendszerint háromágu óriási nagy vashorog, amit láncon eresztenek le a tenger vagy folyó fenekére és az ott a fövényben megkapaszkodik. 4. A „Magyarság” kiadóhivatalában, Budapest, V., Bank-utca 4.

Kérdés: Hol kaphatok téglasajtoló gépet? (T. I., Pér.) — **Felelet:** Forduljon Lander Lajos mérnök-vállalkozóhoz, Budapest, V., Vilmos császár-ut 72. szám.

Kérdés: 1. Megítélhet-e a bíróság perköltséget alperesnek és felperesnek egyaránt? 2. Egy tárgyalásért mekkora összeg jár az ügyvédnek? (R. J., Földeák.) — **Felelet:** 1. A bíróság akár felperesi, akár alperesi ügyvéd kérelmére az esetben, ha az ügyvéd kéri a díjmegállapítást az általa képviselt féllel szemben, az ügyvédi díjakat és költségeket végzéssel megállapítja. 2. A tárgyalási összeg nagysága a pertárgy értékétől függ.

Kérdés: 1. Törvénytelen gyermeknek van-e öröklési joga atyja hagyatékában? 2. Van-e követelési joga a törvénytelen gyermeknek azon a címen, hogy a törvénytelen gyermek atyjának bátyja a gyermeket magához vette, neveltette és eltartotta és a gyermek hat évig a testvér gazdaságában dolgozott? (B. S., Hódmezővásárhely.) — **Felelet:** 1. A törvénytelen gyermeknek atyja hagyatékában öröklési joga nincs. 2. Nincs, mert a gazdaságban végzett munka ellenértéke a tartás és neveltetés nyújtása által a nagybátyja által kiegyenlített.

Kérdés: 1. Hányadik pápa uralkodik jelenleg és mi a családi neve. 2. Hány éves a pápa és hogyan kell címezni megszólítás alkalmával? 3. Milyen nyelvű szó az irredenta? (R. B., Lajosmizse.) — **Felelet:** 1. A jelenleg uralkodó XI. Pius pápa, 621-ik a pápai trónon. Megkoronázták 1922. február 12-én. Családi neve: Ratti Achilles. 2. Desioban (milánói egyházmegye) született, 1857. május 31-én; tehát most 71 éves. Szent-séges Atya! Latinul: Beatissime Pater! 3. Latin.

Kérdés: Hol van a Borászati Lapok kiadóhivatala? (Cs. J., Bogács.) — **Felelet:** Budapesten, IX., Üllői-ut 25. szám alatt.

Kérdés: 1. Vasuti fékező szeretnék lenni, hol jelentkezzem felvétel végett? 2. Milyen előképzettséget kívánnak meg egy fékezőtől? (G. I., Kiskunfélegyháza.) — **Felelet:** 1. Az illetékes vasuti üzletvezetőségénél. Jelentkezhet tehát: Budapesten, Debrecenben, Miskolcon, Pécsen, vagy Szombathelyen. 2. Négy elemi iskolai végzettséget.

Kérdés: Háboru alatt felterjesztettek vitézségi kitüntetésre, de az érmét, mivel sebesülés folytán kórházba kerültem, nem kaptam meg. Hol kereshetném most az érem adományozását igazoló bizonyítványt? (H. J., Szany.) — **Felelet:** Irjon a m. kir. hadtörténelmi levéltárnak Budapest, I., Bécsi kapu-tér 4. szám.

Kérdés: Hol lehet látsővet vásárolni és mennyibe kerül egy látső? (M. V. J., Tiszaszentimre.) — **Felelet:** Minden látszerésznél, így, Libál és März cégnél, Budapest, VI., Teréz-körut 54. szám.

Kérdés: 1. 33 éves vagyok, lehetek-e rendőr? 2. Nagybátyám családtalan ember, vagyonát idegen lányra akarja hagyni, megtámadható-e majd a hagyaték? 3. Hol kaphatok jó méhészkönyvet? (T. A., Gyula.) — **Felelet:** 1. Ha katonaviselt, úgy esetleg felveszik, egyébként 30 éves korig vesznek fel rendőrök. 2. Ha nagybátyja a családi vagyonból akarja Önöket kizárni, úgy megtámadhatják. 3. Kiadóhivatalunkban, címe: Ignác S.: Méhészet. Ára: 4.50 pengő. — Államsorsjegyének utána nézünk.

Kérdés: 1. Kapható-e olyan verseskönyv, amelyben mindenféle vers megtalálható? 2. Milyen könyvet kap a rejtvény jutalomnyertes? (G. Gy., Dombrád.) — **Felelet:** 1. Olyan könyv, amelyben az összes magyar versek megtalálhatók, nincsen, de van több könyv, amely a szebb és előadásra alkalmas költemények nagyrészét tartalmazza. Így, kiadóhivatalunkban kapható: Tordai Á.: Rózsáskert, szavalókönyv, a költészet java termékeiből. Ára 4.50 pengő. 2. Minden nyertes, most Koplík Gyula: Földimádók című magyaros tárgyú regényét kapja.

Kérdés: 1. Van-e valami jó könyv a tej és tejtermékek feldolgozásáról? 2. Hány óra a köteles leventefoglalkozás hetenkint? 3. Ha megnősülök, mentesítenek-e a leventegyakorlatok alól? (B. J., Ordas.) — **Felelet:** 1. Igen. Kiadóhivatalunkban kapható: Éltető J.: Sajt- és vajgyártás, ára: 4.50 pengő. Törs: A tehénturó készítése, ára: 2.50 pengő. Gratz O.: A lipthói és székelyturó készítése, ára: 2.10 pengő. 2. Hetenkint 2—3 óra. 3. Nem.

Kérdés: Lehet-e már a fát szemezni? — **Felelet:** Hajtószemzést már május végén, júniusban lehet végezni, alvószemzést pedig augusztusban és szeptemberben.

Kérdés: Feleségemnek 1600 korona öröklött vagyona volt, amelyért hadikölcsönt jegyzett. Lehet-e számitani ezen államadóssági címletek felértékelésére? (T. A., Zalasabar.) — **Felelet:** Az 1928. évi XII. t.-cikk 6-ik §-a az államadósság felértékelését egyelőre kizárja. Az elszegényedett hadikölcsönjegyzők segélyt fognak kapni.

Kérdés: Atyám földjének felét mivelem és az adóhivatal 1924. és 1925. évekre kereseti adót vetett ki reám, amelyet már megfizettem és most újra adóztatnak, amennyiben 95 P újabb adót vetettek ki reám. A kétszeri fizetés ellen mit tehetek? (4464. sz. előfizető, Mélykut.) — **Felelet:** Felelbezés nyújtandó be a kivetés ellen. A felelbezést az adóhivatalnál a pénzügyigazgatósághoz címezve kell benyújtani.

Kérdés: Szilárd Gyula: Mezőgazdaságtan című könyvének egyik kötete, vagy pedig mind a két kötete kerül 16 pengőbe? (Ifj. H. J., Osztopán.) — **Felelet:** A két kötet.

Mindig hű marad Önhöz

a valódi Diana sósborszesz,

mert csillapítja fájdalmait, edzi és erősíti a testét, felfrissíti az idegeit, megacélozza az izmait, megvédi hülések és fertőzések ellen.

Maradjon Ön is hű

mindig a valódi Diana sósborszeszhez,

mert ez évtizedek óta az egész világon kipróbált szerencsés összetételű készítmény, mely sohasem hagyja cserben.

Utánzatokat, melyek talán olcsóbbak, de rendszerint teljesen hatástalanok, — utasítson vissza!

Hol kapható mezőgazdasági munka?

Munkáscapatot:

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földmívelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.) közlése szerint a következők keresnek mezőgazdasági munkást:

Kálmán Zoltán (Kiskunhalas), 10—15 férfit szőlőmunkára, permetezésre, havi 1 mm. buza, 1 mm. rozs és élelmezésre. — *Báró Radvánszky Kálmán* (Sajókaza, Borsod m.), 36 pár aratót. — *Arday László* (Imola, Borsod m.), két pár aratót. — *Almássy Illés* (Kánó, Borsod m.), három pár aratót.

Egyeseket:

Szemző Károly (Pusztavasád, u. p. Monor), sertés mellé éves eselédnek kanászt, nagy fia kocsisnak és egy szőlőcsösz 5—6 óra. — *Oberndorf I. Henrik* (Tolnaváralja), egy vincelért 4—5 óra.

TRÉFÁK

Miért forog a föld?

— Na kis fiam, miből tudod, hogy a föld forog?

— Abból, hogy a mama rumivás után mindig szédül, ha a földön áll.

(Beküldte ifj. Császár Ignác Mezőtárkányból.)

A bécsi szelet.

Kohn bemegy egy vendéglőbe és egy adag bécsi szeletet rendel. Eltelik jó félóra. bosszusan kérdi hát Kohn a pincért:

— Mi van azzal a bécsi szelettel?

— Jön kérem, már Pozsonynál van — hangzik a kedélyes válasz.

(Beküldte Bagdi Sándor Gesztről.)

Jó tanács.

— Mi az, Weisz ur, miért jajgat?

— A fogam borzasztóan fáj!

— No hallja, én kihuzatnám, ha az enyém volna.

— Ne mondja, én is kihuzatnám, ha a magáé lenne.

(Beküldte Bóna József Ujkér.)

Fényes származás.

— Ugy nézz rám öregem, hogy az én ösöm Árpád apánkkal jött e honba a vereckei szoroson keresztül.

— Tudom, maga Árpád ült rajta.

(Beküldte Oborni Dénes Cserhátlápról.)

Gyerekszáj.

Vőlegény a menyasszony öcséhez:

— Mondd Karesika, itthon van a Mariska nénéd?

— Igen, itthon van. De mond csak, hal vagy te?

— Miért kérded te ezt, Karesika?

— Azért, mert a mama meg a Mariska mindég azt beszél, hogy elég hamar horogra kerültél.

(Beküldte ifj. Csatári Mihály Rétszilaspusztáról.)

Savanyu szőlő.

Öreg zsidó kérdi a fiát:

— Na Kóbi, hát bevettek-e katonának?

— Nem.

— Hát aztán miért nem?

— Ugy látszik, már volt elég — tisztjük.

(Beküldte Ádám Sándor Sajómereséről.)

A koresmában.

Egy ember bement a koresmába és kért egy liter bort. Mikor megízlelte, azt mondotta, hogy a bor savanyu. A koresmáros erre azt válaszolta:

— Csak hunyja be a szemét és úgy nyelje le.

A bor két pengőbe került, de a mi emberünk csak egy pengőt adott. A koresmáros elkésve utána szól, de erre azt mondja a mi emberünk:

— Csak hunyja be a szemét és úgy tegye el a pénzt.

(Beküldte Steierlein Péter Balatoncsicsóról.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Gy. L., Ipaesfa. Ez a vers igénytelen alkotás és nem is hibátlan. A versírás szabályaival tisztában kell lenni. Rejtvényére sor kerül. — **Ifj. R. J., Szentetornya.** Közlünk belőlük. — **Ifj. Cs. M., Rétszilaspusztá.** Válogatunk belőlük. — **W. M., Cserháthaláp.** A tréfa ezuttal nem vált be. A rejtvények jók. Mostanában miért nem méltóztatik felkeresni bennünket értékes gazdasági cikkeikkel? — **P. J., Ujfehértó.** Idején érkeztek, a régiék már elfogytak. — **M. I., Lentiszombathely.** Verseire később kap választ. Fogadja leghálásabb köszönetünket lapunk terjesztése érdekében végzett önzetlen munkájáért. Az Ön hűsége és ragaszkodása minden dicséretet megérdemel. Ez a tréfa csak azok számára tréfa, akik a szereplőket személyesen ismerik. Mások számára nem mulatságos. Mást kérünk. — **K. J., Aldebrő.** Versére később küldünk választ. Az első tréfa közölhető. — **Gy. F., Csereszegtomaj.** Több jó van köztük; rövidesen közlünk belőlük. — **B. S., Geszt.** Rejtvénye jó. Sajnos, rendkívül sok panasz érkezik hozzánk a rendetlen kézbesítés miatt. Mi már a postavezérgazgatósághoz fordultunk a bajok orvoslása végett. — **S. G., Veszékény.** A tréfa jó. — **Ifj. Ó. S., Csánig.** Akad jó köztük. — **Ó. E., Csánig.** Közlünk belőlük. — **Panaszos levélíró.** Mély részvétellel olvastuk sorait és sajnos, sokban kénytelenek vagyunk igazat adni Önnek. Rendkívül hálásan vesszük, ha időnként felkeresne bennünket a falusi nép kívánságait hangsúlyozó cikkeikkel, mert bizonyosak vagyunk afelől, hogy értékes utmutatásokkal szolgálnának. — **K. G., Csikéria.** Beküldött írása inkább próza, mint vers. Igen szép, meleg gondolatai vannak, de nem tudta művészi formában kifejezni. — **P. E., Ják.** „Korán reggel” című verse kedves, de elszármított alkotás. A rimekre vigyázni kell. Reméljük, hogy kapunk Öntől közölhetőt is! — **G. J., Lesenceistvánd.** „Tavaszi kirándulás” című versében sok a hiba. Ilyet nem szabad írni, hogy a tavasz „ismét meglelt”. — **Cz. Gy., Tényő.** Ezek a versei nem ütnek meg a mértéket. Vigyázzon a rimek összecsengésére. Csak akkor írjon, amikor belső szükségét érzi. — **Ifj. Ó. S., Csánig.** Versét a közliendők közé soroztuk. — **Sz. J., Pereked.** Versét közölni fogjuk. — **G. G., Jászfényszaru.** Fogadja hálás köszönetünket elismerő soraiért és lapunk terjesztéséért. Rejtvénye jó. Tréfája is. — **Sz. G., B.-Derecske.** Közölni fogjuk. — **G. Gy., Dombrád.** Az első jó; a második tulságosan könnyű. — **Gy. L., Ipaesfa.** Versére később küldünk választ. Kérdésére a „Tanácsadó” felel. — **T. A., Gyula.** Mind a három tréfa általánosan ismert. Mást kérünk. — **B. I., Esztergom.** A posta késedelmes kézbesítése rendkívül kínosan érint bennünket is; olvasóink köréből egyre-másra érkeznek a panaszok. Már beadvánnyal fordultunk a postavezérgazgatósághoz. Az emléklapokat nem mi készítjük, hanem a Néprajzi Múzeum. Tekintettel arra, hogy külön-külön megrajzoltatják valamennyit, ez hosszú időbe kerül. Türelmet kérünk.

A jó könyv a legjobb szórakoztató, legbölcsebb tanító, leghűbb barát.

A nyári nehéz munka után igazi pihenést és üdülést szerez a jó könyv.

Vásároljon könyvet a Vasárnap könyvosztályánál: Budapest, VI., Ó-utca 10.

Regények és elbeszélések:

	Ára pengő
<i>Ábrahám E.:</i> Csillagok a Tiszában	4.50
<i>Balla Irma:</i> Vaskuty Gábor	5.30
<i>Bársony István:</i> Déliláb	4.—
„ Magyar élet	2.50
„ Róna és erdő	4.50
<i>Bartók József:</i> Piros rózsák	4.50
„ Télben	4.50
<i>Bibó Lajos:</i> A föld	3.—
<i>Csathó Kálmán:</i> Most kél a nap	5.50
„ Földiekkel játszó égi tünemény	5.60
„ Varju a toronyórán	4.—
<i>Dormándy L.:</i> Súlyommadár	5.40
<i>Eötvös J. báró:</i> A falu jegyzője (2 kötet)	9.80
„ Kisebb elbeszélések	3.—
<i>Gárdonyi Géza:</i> Arany, tömjén, mirha	2.50
„ Egri csillagok (2 kötet)	12.80
„ Az én falum (2 kötet)	12.80
„ Isten rabjai	6.—
<i>Göre Gábor könyvei:</i> 11 kötet, kötetenként	2.50
<i>Gyallay D.:</i> A föld népe	3.30
<i>Gyula diák:</i> A fejedelem stafétája	1.30
<i>Herczeg Ferenc:</i> A fogyó hold	3.50
„ A Gyurkovics-lányok	3.50
„ Pogányok	5.60
„ Lánszky motor	3.50

A könyveket a megrendelés után azonnal szállítja a Vasárnap kiadóhivatala, Budapest, VI., Ó-utca 10. Utánvételes küldésnél, minden csomag 25 fillérrel drágább.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

& m

(Beküldte Bene János Gamásról.)

2. Pontrejtvény.

. a . á . d .

(Beküldte Hajdu Gyula Nyugotszenterzsébetről.)

3. Szórejtvény.

sem legnap sem holnap **ΛΘ 0Λ** **d d d d**
(a = á)

(Beküldte Dénes Kálmán Márokföldről.)

4. Szórejtvény.

fekete szobor

(Beküldte ifj. Fergelt József Denesházáról.)

5. Szórejtvény.

ford **g h** (á = a)

(Beküldte Antal Gyula Csesztregéről.)

6. Betűrejtvény.

M II **y é**

(Beküldte Szalai Ferenc Tataházáról.)

7. Pontrejtvény.

B . d . c . o . y . a . j . b . r . e . e .

(Beküldte Kránicz János Bagolasáncról.)

8. Betű- és szórejtvény.

Dug öreg Y E E E E

(Beküldte Gárdonyi József Lesenceistvánról.)

9. Versesrejtvény.

Első három betűm a juhokkal rokon,
De hogy tejet nem ad, ne vedd tőle zokon.
A második kettő sok helyütt van talán
És így együttvéve piacra viszi lány.

(Beküldte Tóth János Mezőnagymihályból.)

10. Szórejtvény.

1/2 E jó ismerős
(é = e)

(Beküldte Oborni Dénes Cserháthalápról.)

11. Pontrejtvény.

. r . m . l . i .

(Beküldte Őri Erzsébet Csánigról.)

12. Pontrejtvény.

Cs . r . a . c . ó

(Beküldte Márath Lajos Kocsoláról.)

13. Szórejtvény.

ügyvéd csinálja I hely: 5 P

(Beküldte Feldmann Gyula Esztárról.)

14. Szórejtvény.

H₂ O s la

(Beküldte Giebitz Márton Pusztavámról.)

15. Szórejtvény.

3

(Beküldte Steinbacher Márton Miklósiból.)

16. Névrejtvény.

Rimaszombat, Nagykanizsa, Arad, Temesvár, Igló, Nagyszombat, Orsova.

(Az elfoglalt magyar városok kezdőbetűi, helyesen összerakva, egy szomorú emlékü helység nevét adják.)

(Beküldte ifj. Császár Ignác Mezőtárkányból.)

17. Pótlórejtvény.

— olló	— ár	— ál	— rnyő
— nalom	— l	— rr	— elvény
— ó	— ál	— ap	— rem
— ámpa	— rany	— ó	— agy
— rnyék	— ator	— ső	
— éz	— lszik	— ető	

(Beküldte Sindely Magda Ártándról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 28-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 22-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Fenevad. 2. Szórejtvény: Négy fal közt. 3. Pontrejtvény: Ott az Isten segítsége, ahol legnagyobb a szükség. 4. Pontrejtvény: Laboratórium. 5. Szórejtvény: Polgármester. 6. Betű- és szórejtvény: A vadon virágai. 7. Szórejtvény: HATHATÓS. 8. Szórejtvény: KÉTES JÖVŐ. 9. Szórejtvény: KAMATLÁB. 10. Szórejtvény: ROMANTIKA. 11. Szó- és betűrejtvény: A véres árnyék. 12. Szórejtvény: Páros csillag az ég alján. 13. Szórejtvény: A „Vasárnap” a gazdálkodók lapja. 14. Pótlórejtvény: Itthagynom a falutokat. 15. Szórejtvény: SZÉNAPADLÁS. 16. Szórejtvény: Érted ég a vágyam.

Helyesen megfejtették: Ifj. Kálmán Ferenc, Motyánszky András, csilli Papp János, Kovács Lukács, ifj. Csatáry Mihály, Sajgó Ferenc, Szánthó Balogh Kálmán, Radics István, Wessely Mihály, Bagdi János, Oborni Dénes, Tóth Benedek Sándor, Tóth Benedek István, Nagy Ilonka, Fésüs Mariska, Varga Böske, ifj. Borics László, Rajos József, Somogyi Istvánné, Tóth János, Gárdonyi József, Buzás Sándor, Farkas Pál, ifj. Őri Sándor, Pethő Kálmán, ifj. Lipták Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: Ifj. Borics László (Jászberény), Bagdi János (Geszt), ifj. Kálmán Ferenc (Matty), Rajos József (Szentetornya) és Gárdonyi József (Lesenceistván).

A 23-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Nagy- és kisgazda,

Gazdatiszt és intéző, Tanár és tanító,
Tanuló és mindenki,

aki a gazdatársadalom tagja, vagy annak vezetésére hivatott, akinek köze van a földhöz, akit érdekel Magyarország gazdasági fejlődése és a magyar falu kultúrája, az hasznát veszi a

Gyakorlati Gazdalexikon-nak

Magyarán, egyszerűen, velősen megfelelnek minden kérdésünkre az ország legkiválóbb gazdái és szakemberei.

A Gyakorlati Gazdalexikon

ára két diszes vászonkötésben 48 pengő
Havi részlet 6 pengő

MEGRENDELÉSI SZELVÉNY.

T. Vasárnap kiadóhivatala

Budapest, VI.
Ó-utca 10.

Megrendelem a Mille Géza szerkesztésében megjelent Gyakorlati Gazdalexikon című munkát díszkötésben P 48.— árban. A vételárat kérem utánvenni — kérem az átvételkor P 6—t utánvenni és kötelezem magamat, hogy a 6 pengős havi részleteket minden hó elsején pontosan átszámaztatom. (Nem kívánt mód törlendő.)

Kelet:
Név:
Foglalkozás:
Pontos cím:

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(4. Folytatás.)

— Biztosítom, hogy nagy figyelemmel hallgatom végig.

Zentay egy darabig belebámult szivarja illatos, kék füstjébe, azután beszélni kezdett.

IV. FEJEZET.

A szárnyatörött sas.

— Végig verekedtem a nagy háborút, megvívтам száz kemény légi harcot, szereztem egy csomó sebet és egy sereg kitüntetését ... Azután minden összeomlott. A magyar nép, amely ezer esztendőn keresztül, olyan vérzivatarokban, amelyek közül a legkisebbik is más népet örök halálba döntött volna, bátran és erősen harcolt az életért, a magyar nép, mely sokszor a világ minden tájáról feléje törő ellenséggel állott vad és elkeseredett tusában, gyávának bizonyult néhány hitvány kalandorral, néhány kelekótya gonosztevővel szemben ... Ó, ha ismerné ön, mi a bolsevizmus! A tehetetlen düh égette lelkünket, amikor egy idegen csőcselék ostora csattogott a hátunkon, a szégyen marta a szivünket, amikor napról-napra látnunk, éreznünk kellett, mint görnyed a rabszolgaiga alatt egy uralkodásra termett, büszke s uri nép, a magyar ... Borzalmas napok voltak ezek, véres és sötét emlékek sohasem halványodhatnak el bennünk. A vörös világ után a Balkán vad és műveletlen hordája tört ránk. Önök talán csak operettekből ismerik az oláhokat s csak kacagnak Európa e négerein, de minékünk úgy kellett ismerni, türni őket, mint győzedelmes hódítókat ... Ez a gyehenna is elmúlt s ekkor jött a mindennél nagyobb katasztrófa: az ezeréves ország feldarabolása. Képzeld el, hogy az Egyesült Államok területéből leszelnék az örök tavasz pompáit ragyogtató Kaliforniát, a paradicsomi Floridát, elvonnák aranyat és ezüstöt rejtő földjeiket, a prairiek végtelen, hullámozó fűtengerét, a Mississippi habjait, a Rocky Mountains felséges szikláit, a madárdalozó erdőket, a kék tengereket, honfitársainak millióit s csak egy kicsiny területet s egy maroknyi népet hagynának meg azzal, hogy: most már éljetez meg ezen a kegyelemföldön, amely még temetőnek sem elég. Képzeld el, hogy ez történne az Egyesült Államokkal s tennék ezt olyan népek, amelyeket önök megvetnek, amelyek alacsonyrendűek, gyávák s alattomosak s amelyek csak akkor lopakodnak elő, amikor hullát kell kirabolni és felfalni ... Martalóznépek, hiénanépek ... Magyarországot végzete beteljesedett. Ám mi mégsem dőlünk le a sirverem mélyén, amelybe a hálátlan Nyugat belelökött minket. Irtózatossá gyengességünkben is volt annyi lelki erőnk, hogy tántorogva bár, de talpraálljunk s annyi erőlködéssel, amellyel talán máskor évszázadokra kiható dicsőséget szerezhettünk volna, kiugorjunk sirunkból ... Ó, igen, mi betemettük az örök pihe-néssel fenyegető sirt és nekiláttunk az új bölcsők ácsolásának. Új bölcsőket készítettünk a jövő számára ... az életben, az életért dolgoztunk ... De már dolgozni sem lehetett. Már verejtezni sem volt szabad, a sors a kalapácsot, a gyalut, a tollat is kiütötte a kezünkből ... Nem volt elég kenyér s mert nem volt, választhattunk: éhen halunk-e, avagy bezárjuk magunk mögött a multat és neki indulunk a nagyvilágnak. Voltak, sokan voltak, akik az előbbi választották, de többen voltak, akik magyar szivüket a szülőföld áldott rögébe ásva megindultak új hódításra, — a világba. A huszadik század dicsőségére egy tehetséges, dolgos és becsületes nemzet kénytelen volt új népvándorlásra indulni, hogy éhen ne vesszen!

A rendőrfőnök mély megrendüléssel sóhajtott fel:

— Irtózatossá mondom ön, — szólt szánakozóan. Zentay keserű mosollyal bólintott:

— A magyar sorsról beszélek ...

— Önök a világ legtragikusabb nemzete ...

— Az voltunk ezer esztendőn keresztül és sohasem okultunk. Mi voltunk Európa vaja, amelyet mindenki a maga kenyerére kenhetett. S még véreztünk, verekedtünk is, hogy mások nyugodtan megehessék lágú kenyérünket. Európa balekje volt a magyar, akit mindenki rászédhetett egy-két mézes szóval. Rá is szedtek, ezer esztendőn keresztül ...

— Most azonban rettentő leckén mentek keresztül ...

— Igen s talán tanultunk is valamit! Ó, én nem félek attól, hogy elpusztul a fajtám! Ezer esztendő népeket elsodró viharában edződtünk meg, majd csak kibírjuk a hitvány hiénanépek acsarkodó dühét is. De hogy kibírassuk, hogy megépíthessük egy új ezredév utját, azért meg kell szenvednünk, nagyon meg kell szenvednünk. Ez a nemzedék bűnös, mert vak volt, mint apái s ennek a vakságnak a következményeit viselnie kell!

— Értem, mire céloz ...

— Az én szenvedésemre is. Ön nem szenvedne, ha a sors arra kényszerítené, hogy elhagyja hazáját és a föld másik felén keressen lehetőséget az élethez?

— Még a gondolata is összeszorítja a szívemet!

— Pedig az ön vére nem is ezer év óta amerikai ... Egy-két nemzedéknyi idő ontotta önbe az amerikai föld szeretetét. Mi pedig ezer esztendeje, hogy vérünkkel, verejtékünkkel öntözzük a magyar földet. Azt mondhatnám: az idegeinkben érezzük már a magyar rögöt. Amikor elhagytam, ott kellett hagynom a szívemet az idegeimet s így tett mindenki, akinek a kegyetlen sors vándorbotot adott a kezébe. Szerte a világban sok-sok ezer magyar ember robotol, verejtez, görnyed, sziv és ideg nélkül, mint a gépek, mert a szivünk és az idegeink otthon maradtak ... De ezek a gépek a legnagyobb munka iramában fájdalmasan felnyögnek, valami megdobban bennük, valami kisikolt belőlük, mintha lelkük volna ... A hazagondolás szenvedése ...

Hosszan belebámult a kék szivarfüstbe. Mintha ismerős, kedves tájban gyönyörködne merengő szeme, arca kigyult s kebléből mély sóhajzás szakadt fel.

— Otthon szárnyaló sas voltam, — folytatta azután — itt, az idegenben a bűn csatornája lakójának láttak ... Nem szemrehányásképpen mondom ezt, — tette hozzá, látva, hogy a rendőrfőnök zavartan hajtja le fejét — hiszen már magam is mosolygok rajta ... De így történt ...

— Ön azt mondta, leszerelt repülőtest ...

— Igen. Mint repülőszázados fejeztem be a háborút. Dicsékvés nélkül mondhatom, hogy nevémet megtanulta félve tisztelni az ellenség. A „levegő királyának“ neveztek s valóban az voltam: bátor sas, királyi szárnyas, aki urként kóválygott a felhők magasságában. A nagy szárnyalásnak groteszk szárnytörés lett a vége. A „győztesek“ szivét nyugtalanították a levegőben kóválygó magyar sasok s a nyulak összetörték a királyi sasok szárnyait. Megtiltották a magyar repülést ... Mennem kellett, ki a nagyvilágba ... Leszereltem s egy kis pénzzel a zsebemben töprenghettem arról, hogy mely égtáj felé fordítsam lépteimet. Mit csinál az, aki nem akar rab lenni? Megindul a szabadság felé, mint az égi lepke a fény felé. Idejöttem hát a szabadság földjére, a szabad és boldog Amerikába, ahol még férfi lehet a férfi. Most hát itt vagyok ...

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Junius 17-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Fülöpszállás, Kóka, Turkeve. — Kirakodóvásár: Békés.

Junius 18-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Csögle, Hetes (sertésvásár bizonytalan), Jászapáti, Kadarkut (sertésvásár bizonytalan), Nagybaracska, Nagyigmánd, Nemesvid (sertésvásár bizonytalan), Ócsa, Riese, Szabadhidvég (sertésvásár bizonytalan), Tolnanémedi, Tokaj. — Marha- és sertésvásár: Békéscsaba. — Kirakodóvásár: Tatabánya.

Junius 19-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Apostag, Magyarmecske, Mihályi. — Lóvásár: Békéscsaba.

Junius 20-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Kaba, Kiskunhalas, Zsámbék (sertésvásár bizonytalan). — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Óriszentpéter. — Kirakodóvásár: Békéscsaba.

Junius 21-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Bodvaszilás, Gindlicsalád, Hortobágy, Kiskunhalas, Pacsa (sertésvásár bizonytalan), Patca (sertésvásár bizonytalan), Süttő.

Junius 22-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Komádi. — Állatvásár: Dömsöd.

Junius 23-án, szombaton.

Állatvásár: Makó. — Kirakodóvásár: Dömsöd.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak Junius hó 11-én.)

Gabonatözsde. Készárúpiac: Buza 76 kg.-os tiszavidéki 34.10—34.30, felsőtiszai 34—34.15, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 33.70—33.85; 77 kg.-os tiszavidéki 34.40—34.60, felsőtiszai 34.25—34.45, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 33.95—34.15; 78 kg.-os tiszavidéki 34.80—34.95, felsőtiszai 34.65—34.80, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 34.30—34.45; 79 kg.-os tiszavidéki 35.10—35.25, felsőtiszai, 34.95—35.10, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 34.60—34.80; 80 kg.-os tiszavidéki 35.25—35.40, felsőtiszai 35.10—35.20, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 34.80—34.90. Rozs pestvidéki 30—30.25, más 30—30.25. Árpa elsőrendű 29.50—30.00, közép 29.00—30.20. Zab elsőrendű 31.70—32.00, közép 31.25—31.50. Tengeri tiszántuli 30.25—30.50, egyéb 29.25—29.50. Korpa 23.50—23.70 pengő métermázsánként. — Határidős piac: Buza októberre 30.54—30.56, márciusra 32.64—32.66; rozs októberre 26.30—26.32, márciusra zárlat 28.20—28.22; tengeri júliusra 29.64—29.68, májusra 25.14—25.16 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 60—64, duplanullás finom tészta 50—54, nullás 50—54, kettős főzöliszt 48—52, négyes kenyérliszt 46—50, hatos 42—46, nullás rozsliszt 50—54 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért minőség szerint: bab, fehér 47—49, bab, tarka 32—34, bab, fűrj 48—50, csillagfűrj 25—26, esibeher 35—40, cukorcirok 34—36, kendermag technikai célokra 40—42, köles, fehér, vetési célokra 45—50, köles, vörös, vetési célokra 30—32, köles, szürke, vetési célokra 28—30, lenmag 48—50, mák, étkezési célokra 70—86, muhar 52—54, mustár 40—45, pohánka 25—27 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6 13.50—16, réti széna, másodrendű 6 11.50—13, réti széna, elsőrendű új 13—14, réti széna, másodrendű új 8.50—12.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 6—8, muharszéna 15, lucernaszéna 10—15, alomszéna 5—5.58 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 25, borsókorpa 26, buzakorkoly 22.50, buzakorpa 23—23.25, buzatakarmányliszt 26, gabonamoslék szárítva 29, konkolydara 23.50, köleshéj darálva 13.50, lenmagpogácsa 32, napraforgópogácsa 29, repcepogácsa 27, répaszelet száritott 17.50—18, rozskorkoly 22, rozskorpa 23.50, rozsoesu 22, rozstakarmányliszt 26, szójababpogácsaliszt 35, tökmagpogácsa 32 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagyban árak: Ella burgonya 13.50, őszi rózsa 14, Wohltmann 11—11.50, Krüger- és nyári rózsa burgonyában felhozatal nem volt. Újburgonya is piacra került, ára nagyban kg.-ként 40—50 fillérig ingadozik.

Szurómarhavásár. Élő borjúk: belföldi szopós, elsőrendű 1.50—1.62, kivételesen 1.68, másodrendű 1.20—1.40 pengő kg.-ként élő-súlyban.

Tenyésmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármos-ökrök (tarka) 88—94, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 98—1.08, 1½—2 éves üszök 96—1.20, 1½—2 éves tinók 94—98, friss fejstehén 1.20—1.34 pengő kilogrammonként élő-súlyban.

Vágómarhavásár. Árak: Ökör legjobb 98—116, kivételesen 120, középminőségű 74—94, gyengébb 52—72; bika jobb minőségű 100—108, kivételesen 116, középminőségű 90—98, gyengébb 80—88; tehén jobb minőségű 92—110, kivételesen 118, középminőségű 72—90, gyengébb 52—70; bivaly 72, növendékmarha 100, kicsontozni való marha 34.50 fillér kilogrammonként élő-súlyban.

Gyapju. A gyapjupiac helyzetében változás nem állott be. Az árak a múlt héten jegyzett árak szintjén mozognak.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 1.46—1.53, marhabőr, tarka 1.62—1.70, borjubőr, hosszú lábbal 2.60—2.70, báránybőr 1.80—2.00 pengő kilogrammonként.

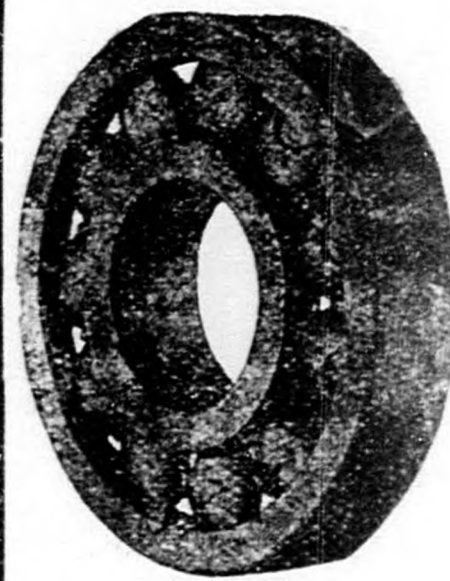
Lóvásár. Jobb minőségű lovak: hátsó csikó 30—80, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 350—675, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 230—440, számár 20—80, öszvér 112, alárendelt minőségű lovak 30—250, vágólovak 20—180 pengő darabonként.

Sertésvásár. Árak: Könnyű sertés 142—148, közepes 148—154, nehéz 156—163 fillér kilogrammonként élő-súlyban.

Marhahús. A nyílt piacokon: Vesepecsenye tisztítva 400—600, rostélyos vastaghátszín, felső, fehérpecsenye, gömbölyű fejszál 200—280, fartő, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—280, gulyásnak való 80—200 fillér kilogrammonként. — Borjúhús. A nyílt piacokon: Comb felszeletelve 320—440, sütnivaló 220—360, pörköltnek való 150—220 fillér kilogrammonként. — Juh- és bárányhús: Juhcomb 180—220, gerinc, lapocka 140—200, pörköltnek való 140—180, bárányhús hátulja 240—300, eleje 200—240 fillér kilogrammonként. — Sertéshús: A nyílt piacokon: Friss karaj 300—400, friss comb, tarja, lapocka 260—300, friss oldalas 200—280, kocsonyának való 80—160, füstölt karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, olvasztani való szalonna 200—210, sózott kenyérszalonna 220—240, füstölt 230—260, hárj 216—240, tepertő, zsíros 200—260, sertésszir 200—230 fillér kilogrammonként.

Baromfi. Élőállatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 120—350, ruca 300—1000, lud 800—1800, pulyka 700—1400 fillér darabonként. — Leölt állatok: Tyúk 230—300, csirke 320—500, hizott

Kartellen kívül! Nagy árengedmény!

Cséplőcsapágyak, két soros önbeállós csapágyak, traktorcsapágyak (görgős) malomcsapágyak minden méretben és kivitelben. Golyóscsapágyak szakszerű javítása a legjutányosabb árakon, garancia mellett!

S R O

Ferronova Kereskedelmi Vállalat

Budapest, VI., Jókai-utca 28. szám.

(Bejárati Horn Ede-utca)

A Nyugati pályaudvartól 1 perc.

Telefon: T. 130—56.

Kérjen árajánlatot és árlapot a „Vasárnap”-ra való felvételével!

raea 240—300, sovány 220—240, hizott lud 240—300, sovány 220—230, fiatal ujdonság 260—350, hizott pulyka 240—280, sovány 220—240, ludmáj 400—1200, ludzsír és ludháj 280—400, ludaprólék 160—220 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 10—12, főzőtojás 8—9 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Haresa 400—600, felszeletelve 1000, ponty 260—340, kárász 160—220, compó 180—280, apró kevert hal 160—180 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 37—41, lefölözött 14—16, yoghurt 88—124, tejszín 320—360, tejföl 180—220, centrifugált teavaj tömbben 680—740, tiz dkg.-os csomagolásban 680—740, főzővaj 500—560, szedett vidéki vaj 500—520, juhvaj 500—560, tehénturó 100—140, sovány tehénturó 78—100, juhturó 300—360, keverturó 200—300, lipői turó 360, hazai ementáli sajt 480—560, hazai trappista 280—400 fillér kilogrammonként.

Szárz füzék és szárz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 70—108, hántolt egész borsó 96—160, feles 80—130, fehér, aprószemű bab 44—60, nagyszemű 48—80, színes 45—80, finom árpakása 80—100, durva 60—72, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa ujdonság csomója 10—20, sárgarépa kilogrammja 50—110, petrezselyem ujdonság csomója 3—20, petrezselyem kilogrammja 50—100, zeller ujdonság darabja 4—12, zeller kilogrammja 240—400, kalarábé ujdonság darabja 8—30, őszifajta kalarábé kilogrammja 40—70, kevert zöldség 50—120, egyiptomi vöröshagyma 36—40, vöröshagyma zöldjével csomója 2—8, új zöld fokhagyma csomója 4—10, fokhagyma kilogrammja 30—60, savanyított káposzta 40—120, kelkáposzta ujdonság 40—100, fejessaláta darabja 3—10, torma kilogrammja 40—160, hazai új burgonya 50—80, rózsaburgonya 22—30, közönséges 12—20, kifli 30—40, tömör csiperkegomba 300—600, szekfügomba 200—400, hónapos retek csomója 4—20, Jánosnap retek csomója 6—20, hazai új ugorka kilogrammja 150—240, ecetes ugorka 100—160, vizes 75—80, apró hegyes zöldpaprika darabja 12—20, tölteni való zöldpaprika 30—70, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—140, hüvelyes új zöldborsó 80—120, vastagszálu spárga 140—240, középszerű 100—140, vékony 50—100, sóska 30—80, tisztított paraj 20—50, gyökeres 10—26 fillér kilogrammonként, főzött paradicsom literje 80—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Aszaltszilva 60—100, szilvaiz 136—160, gyümölcsiz 140—400, cseresznye ujdonság 80—300, nemesített kerti eper 160—400, ananász eper 300—600, köszméte 60—100, keményhéjú dió 100—140, dióbél 360—560, mogyoró, héjazott 300—380, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 480—560, féledecs gulyás 400—480, rózsa 300—400, erős 200—240, kereskedelmi 160—200, kék mák 120—150, közönséges 100—110, pergetett méz 240—260, házi sziniszappan 140—180, közönséges háziszappan 100—128 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika füzérenként 3.50—4.50, édesnemes paprika kg.-ként 2.56—3, féledecs paprika kg.-ként 1.50—1.92, elsőrendű paprika kg.-ként 1.16—1.28, másodrendű paprika kg.-ként 0.52—0.72, harmadrendű paprika kg.-ként 0.24—0.42 pengő. *Kalocsán:* Édesnemes paprika kg.-ként 2.16—2.30, rózsapaprika kg.-ként 1.10—1.40, másodrendű paprika kg.-ként 0.40—0.70, harmadrendű paprika kg.-ként 0.30—0.45, válogatott csövespaprika füzérenként 1—1.10 pengő.

Mütrágya. Foszfátrágyák: Ásványi szuperfoszfát 16—18%-os vízben oldható foszforsav-tartalommal, vagonként Budapesten, vagy a magyarvári gyárban 0.51—0.56, 50 métermázsán aluli vételnél kiló-%-ként 0.60, jutazsákért minden métermázsán szuperfoszfát után 1.20, papirzsákért 0.70, 16%-os ásványi szuperfoszfát mm.-ként 9.60, 17%-os ásványi szuperfoszfát mm.-ként 10.20, 18%-os ásványi szuperfoszfát 10.80 budapesti raktárban, zsák mm.-ként 1.20, rhenánia foszfát 25—28% foszforsav-tartalommal kiló-

%-ként zsákkal együtt 0.70, thomassalak 16—18%-os foszforsav-tartalommal mm.-ként (zsák külön felszámítva mm.-ként 1.20) 11.00. — *Káilitrágyák:* Káilisó 40%-os tisztá káilitartalommal 16, kainit 12—13% káilitartalommal mm.-ként 6 pengő. — *Nitrogéntrágyák:* Csillásalérom 15—16%-os légenyirtalommal, elegysúlyt tisztá súly gyanánt véve, mm.-ként 35, leunasalérom 26% légenyirtalommal, elegysúly tisztá súly gyanánt véve, mm.-ként 43.40, mészsálérom 15.5% légenyirtalommal, elegysúly tisztá súly gyanánt véve, mm.-ként 34.65, mésznitrogén 17—19% légenyirtalommal, elegysúly tisztá súly gyanánt véve, mm.-ként 29.50 pengő a budapesti gyárban, vagonba rakva.

Fapiac. Keményfa: Válogatott lucanyag 124—132, I. osztályú áru 120—130, II. osztályú 100—105, III. osztályú 84—88, léc 88, lucfenyőzárlec 96, faragott fa alapára 68, fűrészelt fa 6 méterig 78—80 pengő, rud 8 cm.-es 50—56, 10 cm.-es 66—72 fillér folyóméterenként ab raktár. Erdélyi száraz hasábfá 226—236 pengő, szlovák tizifa 1250—1650 cseh korona, jugoszláv áru 2400—2550 dinár ab magyar határ. *Faszén:* retorta faszén a magyar határon 800 pengő vagononként.

Bor. Prónayfalván eladatott 45 hl. 12.3 fokos bor 65 fillérért, *Gyöngyösön* eladatott 25 hl. 12 fokos rizling 70 fillérért, 50 hl. 11 fokos fehér 62 fillérért, 80 hl. 12 fokos burgundi 65 fillérért, 500 hl. 11 fokos vegyes fehér 60 fillérért és 200 hl. 9.5 fokos otteló 45 fillérért. *Szekszárdon* eladatott 80 hl. 11.5 fokos 60 fillérért. Kisebb tételekben fuxlis- és sillerborok fokonként 5 fillérért kelnek el. *Vilányban* eladatott 50 hl. 12 fokos 85 fillérért és 40 hl. 11.5 fokos 78 fillérért.

Pálinka. Törköly 4.80—5, szilva minőség szerint 5.40—5.60, prima kélszilva 6—6.20, seprő 4.40—4.50, borpárlat 6.40—6.80 P forgalmiadó nélkül a vidéki földékekben, III. táblázat szerint.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára június hó 11-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. — *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.95 (28.10), dollár 5.70 (5.72), hollandi forint 2.30% (2.31%), német márka 1.36½ (1.37), svájci frank 1.10¼ (1.10¼) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* Cseh korona 16.93 (17.01), szerb dinár 9.99 (10.07), francia frank 22.65 (22.85), lengyel zloty 64.10 (64.40), román lei 3.48 (3.53), olasz lira 30.15 (30.35), osztrák schilling 80.50 (80.05) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.10 (23.30), ezüst koronás 0.35 (0.40), régi ezüst forintos 1.20 (1.30), ezüst ötörönás 2.10 (2.20) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

KIADJA: OSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR

Kitűnő gyártmányú
szőlőpermetező

legolcsóbb áron beszerezhető

SZONTÁGH PÁL rézáruraktár

Cégtulajdonos: TERÉNY S. -né.

Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám.

Telefon: József 362—17.

Patkány-, egerirtó

„RATINOL“

sváb, ruszni-, csótány-
irtószerek,

Biztos hatású irtószér, gyökéren irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

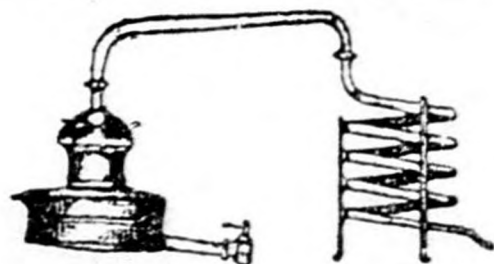
VII., Murányi-utca 36. szám.

Szakorvosi

-rendelő vér- és nemi-
betegek részére. Ezüst
salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

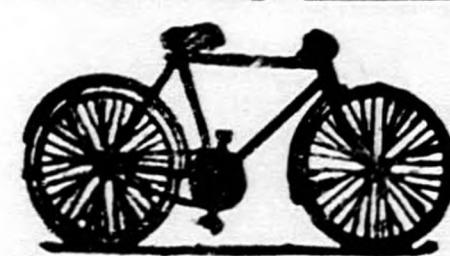
MÁTHÉ ANDRÁS

vörösrézüzem gyára. Újpest, Károly-u. 17.

Legmodernebb pálinkafőző készülékek raktára. Telefon: Újpest 28. szám. Nyugatitól B. villamossal.

Kérjen árajánlatot.

A világot 32 év óta uráló eredeti angol **THE CHAMPION**

kerékpárokat mélyen leszállítva, havi 20—30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, nyereg-lánc, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk.

Külső gumi 6.80 Pengőtől belső gumi 2.10 P-től. Gyermek biciklik olcsón kaphatók.

Láng Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. Ingyen küldi a 700 képes árjegyzékét. Alapítva 1869.

Gyűjtsünk előfizetőket a „Vasárnap” számára!

Kölcsönt óhajtó fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz Budapest, Erzsébet-körút 2. Tel. J. 418-79
Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs** kölcsönt 7½ százalékos típusban **készpénzben is.** Amerikai bankkölcsönt **bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak 5—10 évre. **Zöldhítel és terményelőleg!** **Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.**